

002
ΚΛΣ
ΣΤ2Α
1074

ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΓΚΡΙΝΟΠΟΥΛΛΟΥ Δ. Φ.
ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ

ΗΡΩΪΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ

ΤΗΣ

ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΔΙΑ

ΤΗΝ Γ' ΤΑΞΙΝ ΤΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

*Εγκριθείσα κατά τον διαγωνισμόν 1904, μετερονομάσθη
ἤδη κατὰ τὸ τελευταῖον πρόγραμμα τοῦ Ὑποτάκτου
γείου τῆς Παιδείας.*

ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΕΚΔΟΤΗΣ ΜΙΧΑΗΛ Ι. ΣΑΛΙΒΕΡΟΥ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ
ΜΙΧΑΗΛ Ι. ΣΑΛΙΒΕΡΟΥ

1923

002
KIK
ΣΤΡΑ
1074

ΝΙΚΟΛΑΟΥ Σ. ΓΚΙΝΟΠΟΥΛΟΥ Δ. Φ.
ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ

ΗΡΩΪΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ

ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΔΙΑ
ΤΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

Εγκριθείσα κατά τὸν διαγωνισμόν 1904, μετερρυθμίσθη
ἤδη κατὰ τὸ τελευταῖον πρόγραμμα τοῦ Ὑπουργοῦ
γείου τῆς Παιδείας.

ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΕΚΔΟΤΗΣ ΜΙΧΑΗΛ Ι. ΣΑΛΙΒΕΡΟΣ

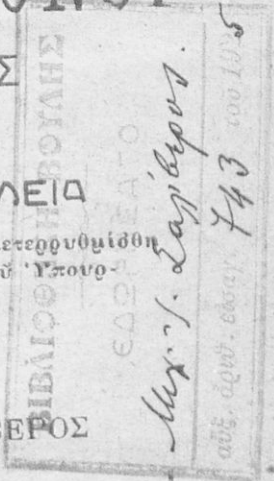
ΕΚ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΕΩΣ ΤΩΝ ΚΡΙΤΩΝ

Χάρις καὶ εὐκρίνεια ἐν τῇ ἐκθέσει τῶν γεγονότων διακρίνει τὸ
ἔργον τοῦτο. Ὁ συγγραφεὺς μεταχειρίζεται γλῶσσαν ἀπλὴν καὶ
καὶ ἀνάλογον πρὸς τὴν ἀντίληψιν τῶν παιδῶν, τὰ δὲ ἱστορικὰ γε-
γονότα ἐκθέτει ἀκριβῶς μεταχειριζόμενος ὕψος σαφὲς καὶ κατα-
ληπτὸν εἰς τοὺς μαθητὰς τῆς τάξεως, δι' ἣν εἶναι προορισμένη ἡ
συγγραφή· διαίρει τὴν βλῆν εἰς ἐνότητος-μαθήματα εὐδύν: πτα καὶ
περιεκτικὰ, διό ἡ Ἐπιτροπεία ἐγκρίνει αὐτὴν κλπ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ
ΜΙΧΑΗΛ Ι. ΣΑΛΙΒΕΡΟΥ

1923

Ἄριθ.

Πρωτ. 9628

Διεκπ. 9323

Ἐν Ἀθήναις τῆ 9 Ἰουλίου 1904.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς
Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως.

Πρὸς τὸν κ. Νικ. Σ. Γκιννόπουλον
συγγραφέα διδακτικῶν βιβλίων

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὸν Νόμον ΒΤΓ' τῆς 12 Ἰουλίου 1895, τὸ
σχετικὸν Β. Διάταγμα τῆς 28ης Ὀκτωβρίου ἰδίου ἔτους, τὰς προ-
κηρῦξεις περὶ διαγωνισμοῦ διδακτικῶν βιβλίων τῆς στοιχειώδους
ἐκπαιδεύσεως καὶ τὴν ἐκθεσιν τῆς οἰκείας ἐπιτροπείας, δηλοῦμεν
ὑμῖν, ὅτι ἐγκρίνομεν τὴν ὑφ' ὑμῶν εἰς τὸν διαγωνισμὸν ὑποβλη-
θεῖσαν Ἱστορίαν τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος, ὅπως εἰ ἀχθῆ ἐπὶ πεν-
ταετίαν ἀρχομένην ἀπὸ τοῦ προσηχοῦς σχολικοῦ ἔτους ὡς διδακτικὸν
βιβλίον διὰ τοὺς μαθητὰς τῶν δημοτικῶν σχολείων.

Καλεῖσθε δέ, ὅπως ἐκτελέσητε τὰ ὑπὸ τοῦ εἰρημένου Νόμου
κλπ. ὑπαγορευόμενα καὶ τὰς ὑπὸ τῆς ἐπιτροπείας ἀναγραφόμενας
παρατηρήσεις.

Ὁ Ὑπουργὸς
Σ. ΣΤΑΗΣ

Στέφ. Παρίσης

ΗΡΩΪΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ

ΤΗΣ

ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

1ου

Θεοὶ καὶ ἥρωες.

1 Θεοί. Ἡ ὠραία χώρα, τὴν ὁποίαν κατοικοῦμε ὀνομάζεται Ἑλλάς, οἱ δὲ κάτοικοι αὐτῆς Ἕλληνες. Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες δὲν ἐπίστευαν, ὅπως ἡμεῖς σήμερα, εἰς ἓνα θεόν, ἀλλ'

Ζεύς.

Ἥρα

Ἀθηνᾶ

εἰς πολλοὺς θεοὺς ἀνωτέρους καὶ κατωτέρους. Οἱ ἀνώτεροι θεοὶ τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων ἦσαν δώδεκα, οἱ ἐξῆς : ὁ Ζεὺς, θεὸς τοῦ οὐρανοῦ, ὁ Ποσειδῶν, θεὸς τῆς θαλάσσης, ὁ Ἄρης, θεὸς

Ἀπόλλων

τοῦ πολέμου, ὁ Ἀπόλλων, θεὸς τοῦ φωτός, ὁ Ἥφαιστος, θεὸς τοῦ πυρός, ὁ Ἑρμῆς, θεὸς τῶν γραμμάτων καὶ τοῦ ἐμπορίου, ἡ Ἥρα, σύζυγος τοῦ Διὸς καὶ προστάτις τοῦ γάμου, ἡ Ἀθηνᾶ, θεὰ τῆς σοφίας, ἡ Ἀρτεμις, θεὰ τοῦ κυνηγίου, ἡ Ἀφροδίτη, θεὰ τῆς ωραιότητος, ἡ Δήμητρα, θεὰ τῆς γεωργίας καὶ ἡ Ἑστία, θεὰ τῆς οἰκίας. Ἀπὸ ὄλους παλιν αὐτοὺς ἀνώτερον ἐθεωροῦσαν τὸν Δία, ὁ ὁποῖος ἐθεωρεῖτο ὁ πατέρας τῶν θεῶν καὶ τῶν ἀνθρώπων.

2. Ἡρώες. Εἰς χρόνους πολὺ παλαιούς ἀνεφάνησαν εἰς τὴν Ἑλλάδα μερικοὶ ἄνδρες, οἱ ὁποῖοι ἦσαν ἀνώτεροι ἀπὸ τοὺς

ἄλλους ἀνθρώπους κατὰ τὴ σωματικὴ δύναμη καὶ τὴν ἀνδρεία. Οἱ ἄνδρες αὐτοὶ κατέβαλαν ἄγρια θηρία, τὰ ὁποῖα ἐρήμωναν τὴ χώρα, ἐφόιευσαν ληστὰς καὶ κακούργους καὶ ἄλλα μεγάλα κατορθώματα ἐπραξάν, μὲ τὰ ὁποῖα ὄχι μόνον τὸ ὄνομά των ἐτίμησαν, ἀλλὰ καὶ τὸ ὄνομα τῆς πατρίδος των ἐδόξωσαν. Τοὺς τοιούτους ἄνδρας οἱ ἀρχαῖοι τεὺς ὠνόμαζαν ἥρωας. Ἐπειδὴ δὲ τὰ κατορθώματά των ἦσαν τέσσην μεγάλα καὶ θαυμαστά, ὥστε ἄλλοι κοινοὶ ἄνθρωποι νὰ μὴ ἴμποροῦν

νά τὰ κάμουν. οἱ παλαιοὶ ἐπίστευαν ὅτι ἦσαν τέκνα θεῶν καὶ μιᾶς θνητῆς γυναίκας· δι' αὐτὸ τοὺς ὠνόμαζαν καὶ ἡμιθέους. Οἱ ἥρωες ἦσαν πολλοὶ, διότι κάθε πόλη, κάθε λαὸς εἶχε καὶ τοὺς ἥρωάς του· ἀλλ' οἱ σπουδαιότεροι ἐξ ὧν ἦσαν δύο: ὁ Ἡρακλῆς καὶ ὁ Θησεύς.

ΗΡΑΚΛΗΣ

2ον

Βίος τοῦ Ἡρακλέους.

Ἡρακλῆς

1. Καταγωγή τοῦ Ἡρακλέους. Ἀπὸ ὅλων πάλιν τοὺς ἥρωας, ὁ δυνατώτερος καὶ ἀληθινὰ ὑπεράνθρωπος ἔθεωρεῖτο ὁ Ἡρακλῆς. Αὐτὸς ἦτο υἱὸς τῆς Ἀλκμήνης καὶ τοῦ Ἀμφιτρυῶνος, ὁ ὁποῖος ἦτο βασιλεὺς τῆς Τιρυνθός· ἀλλ' ὁ Ἡρακλῆς ἐγεννήθη εἰς τὰς Θήβας, διότι ὁ πατέρας καὶ ἡ μητέρα του εἶχαν ἐκδιωχθῆ ἀπὸ τὸ βασιλεῖόν τους. Οἱ ἄνθρωποι ὁμῶς ἐπίστευαν ὅτι πατέρα εἶχε τὸν Δία, ὁ ὁποῖος ἦτο, καθὼς εἴπαμεν, ὁ ἀνώτερος ἀπὸ ὅλων τοὺς θεοὺς.

2. Παιδικὴ ἡλικία Ἡρακλέους. Ἀπὸ τῆ μικρὰ του ἡλικίας ὁ Ἡρακλῆς εἰδείξε τὴν ὑπεράνθρωπην δύναμή του, διότι ἐνῶ ἀκόμη

ἦτο βρέφος ὀκτῶ μηνῶν, ἐξέφυγε ἀπὸ ἑνα μεγάλο κίνδυνον. Ἡ θεὰ Ἥρα δηλαδὴ ἐπειδὴ ἐμιτοῦσε τὸ παιδί, ἔστειλε δύο μεγάλα φίδια εἰς τὴν κούνια του, διὰ νὰ τὸ φάγουν· ἀλλ' ὁ Ἡρακλῆς δὲν ἐφοβήθη. Ἀπλωσε τὰ δύο του χέρια, ἔπιασε τὰ φίδια ἀπὸ τὸ λαιμὸ καὶ τὰ ἐπνίξε! Ὄταν πάλιν ἦτο δεκαοκτῶ χρόνων ἐσκότωσεν εἰς τὸ ὄρος Κιθαιρῶνα ἕνα λεοντάρι, τὸ ὁποῖο ἐκατάστρεφε τὰ ποίμνια τοῦ πατέρα του. Ἀπὸ τότε τὸ δέρμα τοῦ λεονταριοῦ αὐτοῦ ὁ Ἡρακλῆς τὸ ἐφοροῦσεν ὡς φόρεμα· ὡς ὄπλον δὲ εἶχε κυρίως ἕνα πολὺ μεγάλο καὶ βαρὺ ρόπαλον.

3ον

Ὁ δρόμος τῆς ζωῆς τοῦ Ἡρακλέους.

1. **Ἐμφάνιση** Ὄταν ἐμεγάλωσεν ὁ Ἡρακλῆς, ἄρχισε νὰ δύο **γυναικῶν**. σκέπτεται ποιὸ δρόμον νὰ ἀκολουθήσῃ εἰς τὴν ζωὴν του, διὰ νὰ ζήσῃ εὐτυχισμένος καὶ δοξασθῇ. Ἐπῆγε λοιπὸν εἰς τὸ ὄρος Κιθαιρῶνα καὶ ἐκεῖ ἐκάθησε μόνος καὶ σκεπτικός· ἐνῶ δὲ ἐσκέπτετο βλέπει ἀπὸ μακρὰ δύο γυναῖκες νὰ ἔρχωνται πρὸς αὐτόν. Ἡ μὲν μία ἦτο παχύσαρκη, ἐφοροῦσε πλούσια φορέματα καὶ εἶχε βαμμένο τὸ πρόσωπό της, διὰ νὰ φαίνεται ὠραιότερη ἀπὸ ὅ,τι πράγματι ἦτο· ἐθάδιζε δὲ με ὑπερηφάνεια καὶ ἦτο φορτωμένη με πολλὰ στολίδια. Πολλὰς φορὰς ἐγύριζε καὶ ἐκοίταζε τὸν ἑαυτὸ της καὶ ἐκαμάρωνε. Ἡ δὲ ἄλλη γυναῖκα ἦτο ἀπλὴ καὶ σεμνὴ καὶ ἐφοροῦσε ἕνα ἀπλό καὶ ἄσπρο φόρεμα, τοῦ ὁποῦ τοῦ μόνου στόλισμά ἦτο ἡ καθαριότης· τὰ μάτια της ἦσαν ἐντροπαλὰ καὶ τὸ βῆμά της τακτικὸ καὶ σεμνόν.

2. **Κατα** Ὄταν οἱ δύο γυναῖκες ἐπλησίασαν τὸν Ἡρακλέα, ἡ πρώτη γυναῖκα διὰ νὰ προλάβῃ, ἔτρεξε πρὸς τὸν Ἡ-

ρακλέα γρηγορώτερα καὶ τοῦ εἶπε: «Ἡρακλῆ, ἂν ἀκολουθήσης ἐμένα, θὰ ἀπολαύσης ὅλα τὰ ἀγαθὰ τῆς ζωῆς, χωρὶς κόπο καὶ χωρὶς ἐργασία καὶ χωρὶς κινδύνους· ὅταν ἔχῃς ἀνάγκη γιὰ χρήματα, ἐγὼ θὰ σοῦ δώσω τὴν δύναμη νὰ ἀρπάξῃς ἀπὸ τοὺς ἄλλους. Οἱ ἄλλοι θὰ ἐργάζωνται γιὰ σένα»

— «Καὶ πῶς λέγουν τὸ ὄνομά σου;» τὴν ἐρώτησε τότε ὁ Ἡρακλῆς.

— Οἱ μὲν φίλοι μου μὲ ὀνομάζουν «Εὐτυχία», οἱ δὲ ἐχθροί μου «Κακία», ἀπάντησεν ἐκεῖνη.

3. Ἀρετή. Ἐν τῷ μεταξὺ ἐπλησίασε καὶ ἡ ἄλλη, ἡ σεμνὴ γυναῖκα, ἡ ὁποία τοῦ εἶπε μὲ εἰλικρίνεια:

— Ἡρακλῆ ἤξεύρω τίνος υἱὸς εἶσαι· γι' αὐτὸ ἦλθα νὰ σε συμβουλευσω νὰ μὲ ἀκολουθήσῃς εἰς τὸ δρόμο τῆς ζωῆς σου, διὰ νὰ γίνῃς εὐτυχισμένος καὶ ἔνδοξος. Ἐγὼ δὲν θὰ σε γελάσω μὲ ὠραῖα λόγια καὶ μὲ ψεύτικες ὑποσχέσεις· θὰ σοῦ εἰπῶ τὴν καθαρὴ ἀλήθεια. Νὰ ξέρῃς ὅτι χωρὶς κόπο καὶ χωρὶς ἐργασία καὶ χωρὶς κινδύνους, κανένα καλὸ δὲν θὰ ἠμπορέσῃς νὰ ἀποκτήσῃς. Ἐὰν θέλῃς ἡ γῆ νὰ σοῦ δίδῃ ἀφθόνους καρπούς, πρέπει νὰ τὴν καλλιεργῆς μὲ ἐπιμέλεια. Ἐὰν θέλῃς νὰ γίνῃς ἰσχυρὸς κατὰ τὸ σῶμα, πρέπει νὰ τὸ γυμνάσῃς μὲ κόπους. Ἐὰν θέλῃς νὰ σε ἀγαποῦν οἱ φίλοι σου, πρέπει νὰ τοὺς ἀγαπᾷς καὶ νὰ τοὺς εὐεργετῆς. Ἐὰν θέλῃς νὰ σε τιμῆσῃ ἡ πατρίδα σου, πρέπει νὰ ὠφελήσῃς τὴν Πατρίδα. Οἱ θεοὶ κανένα ἀγαθὸ δὲν δίνουν εἰς τοὺς ἀνθρώπους χωρὶς κόπο.

— Καὶ ἐσένα πῶς σε ὀνομάζουν; ἐρώτησεν ὁ Ἡρακλῆς.

— «Ἀρετὴν,» ἀπάντησεν ἡ σεμνὴ γυναῖκα.

Ὁ Ἡρακλῆς ἔμεινε τότε συλλογισμένος· ἐζύγισε καλὰ τὰ λόγια τῶν δύο γυναικῶν. Ἀλλ' ἐπροτίμησε νὰ ἀκολουθήσῃ τὸν κοπιαστικὸν καὶ ἐπικίνδυνον δρόμον τῆς Ἀρετῆς, καὶ δι' αὐτὸ ἐγίνε μεγάλος καὶ ἔνδοξος εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα...

Ὁ πρῶτος ἄθλος τοῦ Ἡρακλέους

1. Ἀθλοι. Ὄταν ὁ Ἡρακλῆς ἐγένεν ἄνδρας, ὑποχρεώθηκε ἀπὸ τοῦ θεοῦ νὰ ὑπηρετήσῃ εἰς τὸν ἐξάδελφό του Εὐρύσθεα, βασιλέα τῶν Μυκηνῶν καὶ νὰ κάμῃ ὅ,τι καὶ ἂν τὸν διέτασεν αὐτός. Ὁ Ἡρακλῆς μὲ προθυμίαν ὑπήκουσε, ἀφοῦ ἦτο θέλημα τῶν θεῶν. Τότε ὁ Εὐρύσθεος, ὁ ὁποῖος ἐφθόνηι τὸν Ἡρακλέα διὰ τὴν μεγάλην του ἀνδρεία, τὸν διέταξε νὰ ἐκτελέσῃ δώδεκα μεγάλα καὶ ἐπικίνδυνα κατορθώματα. Διότι ἤλπιζεν ὁ φθονερός ἐκεῖνος ἄνθρωπος, ὅτι εἰς ἓνα ἀπὸ αὐτὰ θὰ κατεστρέφετο. Τὰ κατορθώματα αὐτὰ ἦσαν δώδεκα καὶ ὠνομάσθησαν ἄθλοι τοῦ Ἡρακλέους.

α'. Ὁ λέων Καὶ τῆς Νεμέας. τὸ πρῶτο κατορθώμα, τὸ ὁποῖον ὁ Εὐρύσθεος διέταξε τὸν Ἡρακλέα νὰ κάμῃ, ἦτο νὰ φονεύσῃ τὸ λεοντάρι τῆς Νεμέας καὶ νὰ φέρῃ, εἰς αὐτὸν

τὸ δέριμα του. Τὸ λεοντάρι αὐτὸ ἦτο ἓνα θηρίον ἄγριον καὶ ἀτρωτό, τὸ ὁποῖον ἐκατοικοῦσε μετὰ εἰς ἓνα σπήλαιον μὲ δύο εἰσόδους. Ἀπὸ ἐκεῖ ἐβγαίνει καὶ ἐκάμνε μεγάλας ζημίας εἰς τὰ ποίμνια ὅλης τῆς γύρω χώρας. Ὁ Ἡρακλῆς ἀνεζήτησε ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας τὸ λεοντάρι καὶ ὅταν τὸ εὗρηκε, τὸ κατεδίωξε μὲ τὸ ρόπαλό του. Τὸ λεοντάρι ἐβράχη εἰς φυγὴν καὶ κατέφυγε εἰς τὸ σπήλαιόν του. Τότε ὁ Ἡρακλῆς ἐφραξε τὴν μίαν εἰσοδὸν μὲ λιθάριον, αὐτὸς δὲ ἐμβῆκε εἰς τὸ σπήλαιον ἀπὸ τῆς ἄλλ-

λη. Ἐκεῖ ἄρπαξε τὸ λεοντάρι ἀπὸ τὸ λαιμό, τὸ ἔσφιξε δυνατὰ καὶ τὸ ἐπνίξει! Ἔτσι δὲ πνιγμένο τὸ ἔβαλε εἰς τοὺς ὄμους καὶ τὸ ἔφερε κατόπιν εἰς τὰς Μυκήνας. Ὁ Εὐρύσθευς τόσον ἐφοβήθη ὅταν εἶδε τὸ λεοντάρι, ὥστε ἔτρεξε καὶ ἐκρύφθηκε μέσα εἰς ἓνα μεγάλο πιθάρι· διέταξε δὲ τὸν Ἡρακλέα νὰ μὴ ἐμφαίνῃ πλέον εἰς τὴν πόλιν, ἀλλ' ἔξω ἀπὸ τὰ τείχη τῆς νὰ τοῦ δείχνῃ τοὺς ἄθλους του.

Ἰον

Δεύτερος καὶ τρίτος ἄθλος

β'. Λερναία Πρὸς
Ἵδρα. νότον τοῦ

Ἄργους καὶ κοντὰ εἰς τοὺς σημερινοὺς Μύλους ὑπάρχει μία λίμνη, ἡ Λέρνη· μέσα εἰς τὰ ἔλη τῆς λίμνης αὐτῆς ἔζοισε ἡ Ἵδρα, ἓνα φίδι τεράστιο, μὲ ἐννέα κεφάλια, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ

μεσαῖο ἦτο ἀθάνατο. Ἡ Ἵδρα, ὅταν ἐβγαίνει ἀπὸ τὴ λίμνη, κατέτρωγε τὰ ποίμνια καὶ ἐκατάστρεφε τὰ σπαρτὰ τῆς χώρας. Δι' αὐτὸ ὁ Εὐρύσθευς διέταξε τὸν Ἡρακλέα νὰ φονεύσῃ τὸ θηρίο αὐτό. Ὁ Ἡρακλῆς τότε, ἀφοῦ παρέλαβε μαζί του τὸν ἀνεψιὸ του Ἴόλαο, ἐπῆγαν εἰς τὴ Λέρνη· ἐκεῖ δὲ διὰ νὰ ἐξαναγκάσῃ τὴ Λερναία Ἵδρα νὰ ἐβγῇ ἀπὸ τὴ φωλεὰ τῆς, ἄρχισε νὰ φίχῃ ἐναντίον τῆς βέλη πυρακτωμένα. Ὅταν δὲ ἀναγκάσθῃ νὰ βγῇ, ὤρμησε ἐναντίον τοῦ Ἡρακλέους μὲ τὰ στόματα ἀνοικτά. Ὁ Ἡρακλῆς δὲν ἐφοβήθη, ἀλλ' ὀρμήσας ἀπέκοπτε μὲ τὸ ρόπαλο τὰ κεφάλια τῆς. Ἀλλὰ μὲ αὐτὸ δὲν ἔκαμνε

τίποτε· διότι μόλις ἔκοπτε τὸ ἓνα κεφάλι, εἰς τὴ θέση τοῦ ἐφύτρωναν δύο. Τότε ὁ Ἡρακλῆς ἐκάλεσε εἰς βοήθεια τὸν ἀνεψιὸν τοῦ Ἰόλαο, ὁ ὁποῖος μὲ ἀναμμένους δαυλοὺς ἔκαιε κάθε κεφάλι πού ἔκοπτεν ὁ Ἡρακλῆς· καὶ ἔτσι δὲν ἐφύτρωνε πλέον ἄλλο. Μὲ τὸν τρόπον αὐτὸν ὁ Ἡρακλῆς κατώρθωσε νὰ κόψῃ ὄλα τὰ κεφάλια τῆς Ὑδρας· ἀλλ' ἔμενε τὸ τελευταῖο, τὸ ἀθάνατο· αὐτὸ μόλις τὸ ἔκοψε ὁ Ἡρακλῆς, τὸ ἔχωσεν εἰς ἓνα βαθύ λάκκο καὶ ἐκύλισεν ἐπάνω τοῦ ἓνα μεγάλο βράχο. Ἔτσι ὁ Ἡρακλῆς κατέβαλε τὸ θηρίο· ἔπειτα δὲ ἀφοῦ ἔβαψε τὰ βέλη τοῦ εἰς τὴ χολή τῆς Ὑδρας, τὰ ἔκαμε φαρμακερά καὶ ὅταν ἐπληγώνετο κανένας μὲ αὐτά, δὲν ἤμποροῦσε νὰ γιαιτρευθῆ, ἀλλ' ἀπέθνησκε.

γ'. **Στυμφαλίδες ὄρνιθες** Μέσα εἰς ἓνα πυκνὸ δάσος, τὸ ὁποῖον ὑπῆρχε πλησίον τῆς ἐν Κορινθίᾳ Στυμφαλίδος λίμνης, ἐζοῦσαν κάτι ὄρνεα φοβερά, τὰ ὁποῖα ἐπροξενοῦσαν μεγάλας καταστροφάς εἰς τὴν γύρω χώραν καὶ εἰς τοὺς κατοίκους. Τὰ ὄρνεα αὐτὰ ὠνομάζοντο Στυμφαλίδες ὄρνιθες. Ὁ Εὐρύσθεὺς διέταξε τὸν Ἡρακλέα νὰ τὰ ἐξολοθρεύσῃ. Ἀλλὰ διὰ νὰ ἐκτελέσῃ τὸν ἄθλον αὐτὸν δὲν ἐχρειάζετο ἀνδρεία μόνον, ἀλλὰ καὶ τέχνη· ἐνῶ δὲ ὁ ἥρωας δὲν ἤξερε τί νὰ κάμῃ, ἡ θεὰ Ἀθηνᾶ, ἡ ὁποία ἐπροστάτευε τὸν Ἡρακλέα, δίδει εἰς αὐτὸν κάτι χάλκινα κρόταλα. Τότε ἀνεβαίνει εἰς ἓνα βουνὸ καὶ ἀρχίζει νὰ κτυπᾷ τὰ κρόταλα. Τὰ πτηνὰ ἐφοβήθησαν καὶ ἀρχισαν νὰ πετοῦν ὑψηλὰ τρομαγμένα· τότε ὁ Ἡρακλῆς ἀρπάζει τὸ τόξον καὶ φονεύει πολλὰ ἀπὸ αὐτά, τὰ δὲ ἄλλα ἐπέταξαν μακριὰ καὶ δὲν ἐξαναγύρισαν πλέον εἰς τὴν Στυμφαλίδα.

θον

Τέταρτος καὶ πέμπτος ἄθλος

δ'. **Ἡ κόπρος τοῦ Αὐγείου.** Τὰ ἔως τώρα κατορθώματα τοῦ Ἡρακλέους ἐκίνησαν τὸ φθόνο καὶ τὴν ὀργή

τοῦ Εὐρυσθέως· δι' αὐτό ὁ Εὐρυσθεὺς θέλων νὰ ταπεινώσῃ καὶ ἐξευτελίσῃ τὸν Ἡρακλέα, τὸν διέταξε νὰ καθαρίσῃ εἰς μίαν ἡμέραν τὴν κόπρον τῶν στάβλων τοῦ Αὐγείου. Ὁ Αὐγείας ἦτο ἕνας πλούσιος βασιλεὺς τῆς Ἡλίδος, ὁ ὁποῖος εἶχε πάρα πολλά ποιμνία καὶ βόδια· εἰς τοὺς στάβλους του δὲ εἶχαν συναχθῆ ἀπὸ τὰ πολλά βοσκήματα, βουνὰ ὀλόκληρα ἀπὸ κόπρον, διότι ἐπὶ πολλὰ χρόνια ἔμεναν ἀκαθάριστοι. Ὁ Ἡρακλῆς ἐπῆγε εἰς τὴν Ἡλιδα καὶ ἀφοῦ παρουσιάστηκε εἰς τὸν Αὐγείαν, τοῦ ἐπρότεινε νὰ καθαρίσῃ τοὺς στάβλους του εἰς μίαν ἡμέραν. Ὁ Αὐγείας, ἐπειδὴ ἔθεωροῦσε τὸ πρᾶγμα αὐτὸ ἀκατόρθωτο, τοῦ ὑπεσχέθη, ἂν τοὺς καθαρίσῃ, νὰ τοῦ δώσῃ ὡς ἀμοιβὴν τὸ ἕνα δέκατον ἀπὸ τὰ ζῶά του. Ὁ Ἡρακλῆς τότε ἀνοιξε δύο μεγάλες τρύπες εἰς τοὺς τείχους τῶν στάβλων καὶ ἀπὸ αὐτὰς ἔκαμε νὰ περάσουν οἱ δύο ποταμοὶ Πηνεῖος καὶ Ἀλφειός. Τὰ ὀρμητικὰ νερὰ τῶν ποταμῶν παρέσυραν τὴν κόπρον εἰς τὴ θάλασσα, καὶ ἔτσι οἱ στάβλοι ἐκαθαρίσθησαν εἰς μίαν ἡμέραν. Ἀλλ' ὁ Αὐγείας δὲν ἤθελε νὰ δώσῃ εἰς τὸν Ἡρακλέα τὴν ἀμοιβήν, πού τοῦ ὑποσχέθη· δι' αὐτό ὁ Ἡρακλῆς ἐθύμωσε καὶ ἀφοῦ ἐκυρίευσε τὴν πόλιν τοῦ Αὐγείου, ἔκαμε βασιλέα τὸν υἱὸν του. Προτοῦ δὲ φύγῃ ἀπὸ τὴ χώρα ἐκείνη ἰδρυσε ναὸν πρὸς τιμὴν τοῦ Διὸς· πρὸς τιμὴν δὲ τοῦ Θεοῦ αὐτοῦ ἐγίνοντο καθε τέσσαρα χρόνια οἱ Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες.

ε'. **Ἡ χρυσόκερως ἔλαφος.** Ἐπειτα ὁ Εὐρυσθεὺς διέταξε τὸν Ἡρακλέα νὰ τοῦ φέρῃ ζωντανὴν τὴν ἰερὰ ἔλαφο τῆς Ἀρτέμιδος. Ἡ ἔλαφος αὐτὴ εἶχε χάλκινα ὀδία καὶ χρυσὰ κέρατα· ἔτρεχε δὲ σὰν βέλος. Ὁ Ἡρακλῆς ἐπειδὴ ἤθελε νὰ τὴν συλλάβῃ ζωντανήν, τὴν κατεδίωξε ἐπὶ ἕνα ὀλόκληρο χρόνο. Τέλος δὲ, ἐνῶ κουρασμένη ἐπροσπαθοῦσε νὰ περάσῃ τὸν ποταμὸν Λάδωνα, ἐπιάσθη ἀπὸ τὸν Ἡρα-

ποῖα ἐφύλαττε σκύλλος ἄγριος μὲ δύο κεφάλια. Τὰ βόδια αὐτὰ διέταξεν ὁ Εὐρύσθευς τὸν Ἡρακλέα νὰ τοῦ φέρῃ ζωντανὰ εἰς τὰς Μυκῆνας. Τότε ὁ Ἡρακλῆς ἐξεκίνησε νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν νῆσον ἐκείνην· ὅταν δὲ ἐφθασε εἰς τὸ στενόν, τὸ ὁποῖον χωρίζει τις δύο ἡπείρους Εὐρώπην καὶ Ἀφρικὴν—τὸν σημερινὸ πορθμὸ τοῦ Γιβραλτάρ—ἔστησεν ἐκεῖ δύο στήλες, ἀπὸ μίαν εἰς τὴν κάθε ἡπειρον, αἱ ὁποῖαι ὠνομάσθησαν Ἡρακλειοὶ στήλαι. Τέλος ὁ Ἡρακλῆς ἐφθασε εἰς τὴν νῆσον καὶ ἐκεῖ ἀφοῦ ἐρόνευσε τὸν Γηρούνη, ὁ ὁποῖος ἠθέλησε νὰ ἀντισταθῇ ἐναντίον τοῦ Ἡρακλέους, ἔλαβε τὰ βόδια καὶ τὰ ἔφερεν εἰς τὸν Εὐρύσθεα.

9ον

Ἐνδέκατος καὶ δωδέκατος ἄθλος

ια'. *Τὰ χρυσᾶ μῆλα* Ἐπειτα ὁ Εὐρύσθευς διέταξε τὸν τῶν Ἐσπερίδων. Ἡρακλέα νὰ ἐκτελέσῃ ἕνα βαρύντατο, ἀλλὰ καὶ γεμᾶτο κινδύνους καὶ περιπετείας ἄθλο—νὰ τοῦ φέρῃ τὰ χρυσᾶ μῆλα τῶν Ἐσπερίδων. Ἦσαν δὲ αἱ Ἐσπερίδες τρεῖς νύμφαι, δηλαδὴ νεραίδες, οἱ ὁποῖες εἶχαν εἰς τὰ δυτικὰ μέρη τοῦ κόσμου ἕναν κῆπο μὲ κάτι θαυμασίους καρπούς—τὰ χρυσᾶ μῆλα. Τὰ μῆλα αὐτὰ ἐφύλαττεν ἕνας φιδερός καὶ πολυκέφαλος δράκοντας. Ὁ Ἡρακλῆς ἐξεκίνησε διὰ νὰ ὑπάγῃ νὰ φέρῃ τὰ χρυσᾶ μῆλα, ἀλλὰ δὲν ἤξευρε ποῦ εὕρισκετο ὁ κῆπος τῶν Ἐσπερίδων. Χρόνια ἐγύριζε ὁ Ἡρακλῆς ζητῶν νὰ εὕρῃ αὐτόν. Ἐπὶ τέλους ἐφθασεν εἰς ἕνα μέρος τῆς Ἀφρικῆς, ὅπου ὁ Ἄτλας, ἕνας ἄνθρωπος γιγαντιαῖος, ἐκρατοῦσε εἰς τοὺς ὠμούς του τὸν οὐρανόν. Ὁ Ἄτλας ἐγνώριζε ποῦ ἦτο ὁ κῆπος τῶν Ἐσπερίδων· δι' αὐτό ὁ Ἡρακλῆς τὸν παρακάλεσε νὰ ὑπάγῃ νὰ τοῦ φέρῃ τὰ χρυσᾶ μῆλα, αὐτὸς δὲ ἦτο πρόθυμος νὰ βαστάξῃ τὸν οὐρανόν, μέχρις ὅτου γυρίσῃ. Ὁ

Ἄτλας τὸ ἐδέχθη· ἀλλ' ὅταν ἐγύρισε, δὲν ἤθελε νὰ ἀναλάβῃ πάλιν τὸ βᾶρος τοῦ οὐρανοῦ. Τότε ὁ Ἡρακλῆς μὲ ἓνα ἐξυπνο τέχνασμα, ἐξανάγκασε τὸν Ἄτλαντα νὰ πάρῃ πάλιν τὸν οὐρανό· ἔπειτα δὲ ἐπῆρε τὰ μῆλα καὶ τὰ ἔφερε εἰς τὸν Εὐρύσθεα.

ιβ'. Ὁ Κέρβερος. Τέλος ὁ Εὐρύσθευς διέταξε τὸν Ἡρακλέα νὰ φέρῃ εἰς τὴν γῆν τὸν φύλακα τοῦ Ἄδου Κέρβερον, ἓνα φοβερό σκύλλο μὲ τρία κεφάλια! Ἡ οὐρά του ἐτελείωνε εἰς τὴν κεφαλὴν ἐνός φοβεροῦ δράκοντα. Ὁ ἄθλος ἦτο δυσκολώτατος· ἀλλ' ὁ Ἡρακλῆς δὲν ἐδειλίασε. Κατέβη εἰς τὸν Ἄδη καὶ ἐκεῖ ἀφοῦ κατώρθωσε νὰ συλλάβῃ τὸν Κέρβερο, τὸν ἔφερε καὶ τὸν ἐδειξεν εἰς τὸν Εὐρύσθεα· ἔπειτα δὲ τὸν ἔφερε πάλιν εἰς τὸν Ἄδη καὶ τὸν παρέδωκε εἰς τὸν Θεόν τοῦ Ἄδου Πλούτωνα.

10ον

Θάνατος τοῦ Ἡρακλέους.

1. Ἡρακλῆς Ἐκτός τῶν κατορθωμάτων αὐτῶν ὁ καὶ Κένταυροι Ἡρακλῆς ἔκαμε καὶ πολλὰ ἄλλα, διὰ τῶν ὁποίων καὶ τὴν πατρίδα ὠφέλησε καὶ τὸν ἑαυτόν του ἐδόξασε. Ἀλλοτε ἐπολέμησε μὲ τοὺς Κενταύρους, κάτι περίεργα ὄντα, τὰ ὁποῖα ἦσαν ἵπποι καὶ ἄνθρωποι μαζί· ὁ Ἡρακλῆς ἐνίκησε καὶ αὐτούς. Ἐνας ὅμως Κένταυρος, ὁ Νέσσος, ἐξεδικήθη τὸν Ἡρακλέα· καὶ ἰδοὺ πῶς. Ὁ Νέσσος ἐφέρθη μὲ κακὸν τρόπο εἰς τὴν γυναῖκα τοῦ Ἡρακλέους Δηϊάνειρα· δι' αὐτὸ Ἡρακλῆς τὸν ἐτόξευσε καὶ τὸν ἐπλήγωσε βαρεῖα. Ἀλλ' αὐτὸς προτοῦ πεθάνῃ, ἔδωσε εἰς τὴν Δηϊάνειρα ἓνα μέρος ἀπὸ τὸ αἷμά του, πού ἔτρεξε ἀπὸ τὴν πληγὴν, ὡς μέσο, μὲ τὸ ὁποῖο θὰ ἤμποροῦσε τάχα νὰ διατηρήσῃ εἰς αὐτὴν τὴν ἀγάπην του ὁ

Ἡρακλῆς. Τὸ αἷμα ὅμως αὐτὸ ἦτο δηλητηριασμένο, διότι ἦτο ἀπὸ πληγῆς, τὴν ὁποίαν ἐπροξένησε φαρμακωμένο βέλος — τὸ βέλος τοῦ Ἡρακλέους.

2. **Ἡρακλῆς καὶ Δηιάνειρα.** Ὁ Ἡρακλῆς ἐκυρίευσε κάποτε μιὰ κόλῳ τῆς Δηιάνειρας, ἀπὸ τὴν ὁποία ἔλαβεν ὡς αἰχμάλωτο μιὰ ὠραία βασιλοπούλα, τὴν Ἰόλη· ἔπειτα ὅταν εὐρέθη εἰς τὸ ὄρος Οἶτη, ἠθέλησε νὰ προσφέρει θυσία εἰς τοὺς θεούς. Ἐστείλει λοιπὸν εἰς τὴ σύζυγόν του ἓνα ἀπεσταλμένον διὰ νὰ ζητήσῃ καθαρὸν χιτῶνα, δηλαδὴ φόρεμα, τὸ ὁποῖον ἐφοροῦσαν κατάσαρκα, ὅπως ἡμεῖς τὸ ὑποκάμιτο. Ἡ Δηιάνειρα ὅμως, ἐπειδὴ ἐροβήθη μήπως ἐγκαταλείψῃ αὐτὴν καὶ λάβῃ σύζυγον τὴν Ἰόλη, τοῦ ἔστειλε τὸν χιτῶνα, τὸν ὁποῖον εἶχε χρίσει μὲ τὸ δηλητηριασμένο αἷμα τοῦ Νέσσου. Ὁ Ἡρακλῆς, χωρὶς νὰ ὑποπτευθῆ τίποτε, ἐφόρεσε τὸν χιτῶνα. Ἀλλὰ μόλις τὸν ἐφόρεσε, τὸν ἐπιασαν ἀμέσως φοβεροὶ πόνοι· τότε ἐπροσπάθησε νὰ τὸν βγάλῃ, ἀλλ' ὁ χιτῶν τόσο εἶχε προσκολληθῆ εἰς τὸ σῶμά του, ὥστε ἀποσπώμενος ἀπέσπα καὶ τεμάχια ἀπὸ τὴν σὰρκα του...

3. **Ἀποθέωσις τοῦ Ἡρακλέους.** Τότε ὁ Ἡρακλῆς διὰ νὰ δώσῃ τέλος εἰς τὴ μαρτυρικὴ ζωὴ του, ἐσύναξε ξύλα, τὰ ἔκαμε σωρὸν καὶ ἀνέβη ἐπάνω εἰς αὐτόν· ἔπειτα ἐπαρακάλεσεν ἓνα βοσκό, ποῦ ὠνομάζετο Φιλοκτῆτης, νὰ βάλῃ φωτιά εἰς τὰ ξύλα. Ὁ Φιλοκτῆτης ὑπήκουσε· καὶ ὁ Ἡρακλῆς πρὸς ἀμοιβὴν τοῦ ἔδωκε τὸ τόξον καὶ τὰ βέλη του. Ἀμέσως δὲ οἱ φλόγες ἐπερικύκλωσαν τὸν Ἡρακλέα· ἀλλὰ τότε ἓνα σύννεφο τὸν ἄρπασε καὶ τὸν ἀνέβασε ἐπάνω εἰς τὸν οὐρανόν, ὅπου ὁ πατέρας του Ζεὺς πρὸς ἀνταμοιβὴν τῆς ὑπακοῆς, ποῦ ἔδειξε εἰς τὸ θέλημα τῶν θεῶν καὶ δι' ὅσα καλὰ ἔκαμε χάριν τῶν ἀνθρώπων, τὸν ἔκαμε ἀθάνατο. Ἀλλὰ καὶ οἱ

ἄνθρωποι κατόπιν ἐτίμησαν αὐτὸν ὡς θεὸν καὶ τοῦ ἔτισαν βωμοὺς καὶ ναοὺς καὶ ἔστησαν πρὸς τιμὴν τοῦ στήλας καὶ ἀγάλματα.

ΘΗΣΕΥΣ

11ον

Καταγωγή καὶ ἄθλοι τοῦ Θησεύς.

1. *Καταγωγή καὶ παιδική ἡλικία τοῦ Θησεύς.* Ὁ Θησεύς ἦτο υἱὸς τοῦ βασιλέως τῶν Ἀθηνῶν Αἰγέως καὶ τῆς Αἰθρας, ἡ ὁποία ἦτο κόρη τοῦ βασιλέως τῆς Τροίζης Πιθέως. Ἀλλὰ καὶ περὶ αὐτοῦ ἐπίστευαν οἱ ἄνθρωποι, ὅτι ἀληθινὸν πατέρα εἶχε τὸν Ποσειδῶνα, θεὸν τῆς θαλάσσης. Ὀλίγον καιρὸ ἐπειτα ἀπὸ τοῦ γάμου τοῦ ὁ Αἰγέως, ἀνεχώρησε ἀπὸ τὴν Τροίζην, διὰ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὰς Ἀθήνας· προτοῦ δμως ἀναχωρήσῃ ἔκρυψε τὰ ὑποδήματά του καὶ τὸ βασιλικὸν τοῦ ξίφος κάτω ἀπὸ ἓνα βράχο. Ἐπειτα δὲ εἶπε εἰς τὴν Αἰθρα: «ἂν τὸ παιδί, ποῦ θὰ γεννηθῇ, εἶναι ἀρσενικὸν καὶ ἡμπορέσῃ νὰ κυλίσῃ τὸ βράχο αὐτό, ἅς πάρῃ τὸ ξίφος καὶ τὰ πέδιλά μου καὶ ἅς ἔλθῃ νὰ μὲ εὔρῃ εἰς τὰς Ἀθήνας.» Καὶ ἀληθινὰ ἐπειτα ἀπὸ ὀλίγους μῆνες ἡ Αἰθρα ἐγέννησε υἱόν, ὁ ὁποῖος ὠνομάσθη Θησεύς· ὅταν δὲ ἐμεγάλωσε, τοῦ εἶπε τὴν παραγγελίαν τοῦ πατέρα του καὶ τὸν ὠδήγησε εἰς τὸ βράχο. Ὁ Θησεύς εὐκολὰ ἐκύλισε τὸ βράχο, γιὰτὶ ἦτο ἄνδρειωμένος, ἐπῆρε τὰ πέδιλα καὶ τὸ ξίφος καὶ ἀπεφάσισε νὰ ὑπάγῃ εἰς τὰς Ἀθήνας, διὰ νὰ συναντήσῃ τὸν πατέρα του.

2. *Φόνος λησιῶν καὶ κακούργων.* Τότε ἡ μητέρα καὶ ὁ παππὸς ἐσυμβούλευσαν τὸν Θησεά νὰ ὑπάγῃ εἰς τὰς Ἀθήνας διὰ θαλάσσης· διότι ὁ δρόμος ἀπὸ τὴν Ἑρῆ

ἦτο γεμάτος ἀπὸ ληστὰς καὶ κακούργους, οἱ ὅποιοι μὲ διάφορα βρστανιστήρια ἐφόνευαν τοὺς διαβάτες. Ἄλλ' ὁ Θησεὺς θέλων νὰ ἀπαλλάξῃ τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τοὺς κακούργους ἐκείνους καὶ δοξασθῇ, ὅπως ὁ φίλος του Ἡρακλῆς, ἐπροτίμησε νὰ ὑπάγῃ διὰ ξηρᾶς εἰς τὰς Ἀθήνας. Καὶ κατὰ πρῶτον εἰς τὴν Ἐπίδαυρον ἐφόνευσε τὸν ληστήν *Περιφήτην*, ὁ ὅποιος ἐφόνευε μὲ ἓνα μεγάλο ρόπαλο τοὺς διαβάτες· ἔπειτα εἰς τὸν Ἴσθμόν ἐφόνευσε τὸν *Σίννιν*, ὁ ὅποιος ἐλύγιζε δύο πίτυς, δηλαδὴ πεῦκα, καὶ ἔδενεν εἰς τὴν κορυφὴν τοὺς διαβάτες· ἔπειτα ἄφηνεν αὐτὰ νὰ ἐπανέλθουν εἰς τὴ θέσιν τους καὶ ἔτσι ὁ διαβάτης κατεξεσχίζετο. Κατόπιν εἰς τὶς Σκειρωνίδες πέτρες—τῆ σημερινῆ Κακῆ σκάλα,—πού εἶναι κοντὰ εἰς τὰ Μέγαρα, ἐφόνευσε τὸν ληστήν *Σκείρωνα*, ὁ ὅποιος ἐκρήμιζε τοὺς διαβάτες εἰς τὴ θάλασσα. Καὶ τέλος κοντὰ εἰς τὰς Ἀθήνας ἐφόνευσε τὸν *Προκρούστην*, ὁ ὅποιος ἐξήπλωνε τοὺς διαβάτες ἐπάνω εἰς ἓνα κρεβάτι· καὶ ἂν μὲν τὸ σῶμά των ἦτο κοντύτερον ἀπὸ τὸ κρεβάτι, τὸ ἐτέντωνε διὰ νὰ γίνῃ ἴσο μὲ τὸ κρεβάτι· ἂν δὲ ἦτο μακρύτερον, ἀπέκοπτε τὸ μέρος πού ἐπερίσσειε, καὶ ἔτσι τοὺς ἐφόνευε...

3. Ὁ *Μαραθῶνας* Τέλος ἔρθασεν εἰς τὰς Ἀθήνας· ἀλλ' αὐτὸς ἢ φήμη του εἶχε φθάσει προτύτεον. Ὁ Αἰγεὺς τὸν ἀνεγνώρισε καὶ τὸν ἀνεκήρυξε διάδοχόν του. Ἄλλ' ἐκεῖ μόλις ἔμαθε ὅτι ἓνας ἄγριος ταῦρος ἐπεριφέρετο εἰς τὸν Μαραθῶνα καὶ ἔκαμνε μεγάλες καταστροφές, πηγαίνει εἰς τὸν Μαραθῶνα, τὸν συλλαμβάνει καὶ τὸν φέρει ζωντανόν εἰς τὰς Ἀθήνας. Ἐκεῖ δὲ τὸν ἐθύσασεν εἰς τὸν Θεόν Ἀπόλλωνα.

12ον

Ὁ Θησεύς εἰς τὴν Κρήτην.

1. **Μινώταυρος.** Ἀλλὰ τὸ σπουδαιότερο κατόρθωμα τοῦ Θησεύς εἶναι ἐκεῖνο, διὰ τοῦ ὁποῖου ἀπάλλαξε τοὺς Ἀθηναίους ἀπὸ ἑνα σκληρὸ φόρο, τὸν ὁποῖον ἐπλήρωναν εἰς τὸν βασιλέα τῆς Κρήτης Μίνωα. Ἐπειδὴ δηλαδὴ ἕνας Ἀθηναῖος ἐφόνευσε κατὰ τύχην εἰς μίαν πανήγυριν τὸν υἱὸν τοῦ Μίνωος Ἀνδρόγεω, ὁ πανίσχυρος βασιλεὺς τῆς Κρήτης ὑποχρέωσε τοὺς Ἀθηναίους νὰ στέλλουν κάθε χρόνο εἰς τὴν Κρήτην ἑπτὰ νέους καὶ ἑπτὰ νέας· αὐτοὺς δὲ ὁ Μίνωος ἔρριπτε πρὸς τροφήν εἰς ἕνα φοβερὸ θηρίο, τὸ ὁποῖον εἶχε σῶμα μὲν ἀνθρώπου, κεφαλὴ δὲ ταύρου. Τὸ θηρίο αὐτὸ ὠνομάζετο Μινώταυρος· ἐζούσε δὲ μέσα εἰς ἕνα μεγάλο οἰκοδόμημα, τὸ ὁποῖον εἶχε τόσα δωμάτια καὶ ἦτο τόσο πολύπλοκο, ὥστε ὅποιος ἔμπαινε μέσα, δὲν ἤμποροῦσε πλέον νὰ εὔρη τὴν ἐξοδον καὶ ἐξέλθῃ. Τὸ οἰκοδόμημα αὐτὸ ὠνομάζετο Δαβύρινθος.

2. **Φόνος τοῦ Μινωιαύρου.** Ὁ Θησεύς λοιπὸν διὰ

νὰ ἀπαλλάξῃ τοὺς συμπολίτες του ἀπὸ τὸ σκληρὸ φόρο—τὸ φόρο τοῦ αἵματος, ἀνεχώρησε θεληματικὰ μὲ τὸν υἱὸν καὶ τὰς νέας ὡς ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς. Ὁ Αἰγεὺς ἐλυπήθη πολὺ, ἀλλὰ δὲν ἐμπόδισε τὸν υἱὸν του.

Τὸ πλοῖο, τὸ ὁποῖον ἐπαράλαβε τὸν Θησεά καὶ τοὺς συντρόφους του ἔφερε μαῦρα πανιά - σημεῖο λύπης· ὁ δὲ Αἰγεὺς ἐσυμψύχωνε μὲ τὸν υἱὸν του νὰ βάλῃ ἄσπρα πανιά, ἐάν θὰ ἐγύριζε ζωντανός. Ὁ Θησεύς ὅταν ἔφθασε εἰς τὴν Κρήτην, ἐγνωρίσθη μὲ τὴ θυγατέρα τοῦ Μίνωος Ἀριάδνην, ἣ ὁποία τὸν ἐλυπήθη καὶ

τοῦ ἔδωκε ἓνα κουδάρι κλωστή, διὰ νὰ μὴ χαθῆ μέσα εἰς τὸν Λαβύρινθο. Ὁ Θησεύς, ἀφοῦ ἔδωσε τὴν ἄκρη τῆς κλωστῆς εἰς τὴν εἴσοδο τοῦ Λαβυρίνθου ἐμβῆκε εἰς αὐτόν· ὅσο δὲ ἐπροχωροῦσε, τόσο ἐξετύλιγε τὸ κουδάρι. Ὅταν ἐφῆλασε εἰς τὸ μέρος ὅπου ἦτο ὁ Μινώταυρος, τὸ θηρίον ὤρμησεν ἐναντίον του· ἀλλ' ὁ Θησεύς σηκώνει τὸ ρόπαλό του, τὸ κτυπᾷ καὶ τὸ φονεύει. Ἐπειτα τυλίγων πάλιν τὸ κουδάρι ἐβγήκε ἀπὸ τὸν Λαβύρινθον ἀβλαβής· καὶ ἀφοῦ ἐπῆρε τοὺς νέους καὶ τὰς νέας ἀνεχώρησε διὰ τὰς Ἀθήνας. Ἀλλ' ὁ Θησεύς ἀπὸ τῆς χαρᾶς του ἐλησμόνησε νὰ βάλῃ τὰ ἄσπρα πανιά, ὅπως εἶχεν ὑποσχέσθαι εἰς τὸν πατέρα του· καὶ ὁ γέρον Αἰγεύς, ὁ ὅποιος ἀπὸ τὴν Ἀκρόπολι ἐπερίμενε τὸν ἐρχομὸ τοῦ υἱοῦ του, ὅταν εἶδε ἀπὸ μακρὰ νὰ ἐρχεται τὸ πλοῖο μὲ τὰ μαῦρα πανιά, ἐνόμισε ὅτι ὁ υἱὸς του δὲν ἐξοῦσε πλέον· τότε γεμάτος λύπη καὶ ἀπελπισία ρίχνεται εἰς τὴ θάλασσα καὶ πνίγεται. Ἡ δὲ θάλασσα ἐκείνη ἀπὸ τότε ὠνομάσθη *Αἰγαῖον πέλαγος*.

13ον

Ὁ Θησεύς βασιλεὺς τῶν Ἀθηναίων.

1. *Βασιλεία* Οἱ Ἀθηναῖοι ὑποδέχθησαν μὲ χαρὰ καὶ τοῦ Θησεῦς ἐνθουσιασμὸ τὸν Θησεῖα καὶ ἀνεκήρυξαν αὐτὸν βασιλεῖα των· ἔτσι ὁ Θησεύς ἐγίνε βασιλεὺς τῶν Ἀθηναίων. Ὁ Θησεύς ἔκαμε πολλὰ καλὰ εἰς τοὺς Ἀθηναίους καὶ καὶ αὗξησε πολὺ τὴν δύναμιν καὶ τὴν δόξαν τῆς πατρίδος των. Ἐνα ἀπὸ τὰ σπουδαιότερα ἔργα του ἦτο, ὅτι ἔνωσε τὰ δώδεκα μικρὰ βασίλεια, εἰς τὰ ὅποια ἦτο διηρημένη ἕως τότε ἡ Ἀττικὴ, εἰς ἓνα βασίλειο μὲ πρωτεύουσαν τὰς Ἀθήνας. Αἱ Ἀθηναὶ τότε ἐμεγάλωσαν, διότι οἱ εὐγενεῖς τῶν διαφόρων βασιλείων τῆς Ἀττικῆς ἤλθαν καὶ ἐγκατεστάθησαν εἰς

αὐτήν—καὶ ἀπλώθηκαν κάτω καὶ γύρω εἰς τὴν Ἀκρόπολη.
 2. **Θάνατος τοῦ Ἀλλ'** ἔπειτα Ὀθησεύς, ἕνεκα τοῦ ἀστάτου
Θησέως. χαρακτῆρός του, ἐγίνε μισητός εἰς τοὺς
 Ἀθηναίους· δι' αὐτὸ ἀναγκάσθηκε νὰ φύγῃ ἀπὸ τὰς Ἀθήνας
 καὶ νὰ καταφύγῃ εἰς τὴ νῆσο Σκύρο. Ἀλλ' ὁ βασιλεὺς
 τῆς Σκύρου ἐφθόνησε τὸν Θησεὺς διὰ τὴ μεγάλη του δόξα
 καὶ φοβούμενος μήπως τοῦ πάρῃ τὴ βασιλεία, τὸν ἐκρή-
 μισει δολίως ἀπὸ ἓνα ὑψηλὸ βράχο. Ἀργότερα οἱ Ἀθηναῖοι
 ἐμετανόησαν διὰ τὴ διαγωγὴν, πού ἐδείξαν εἰς τὸν ἥρωα καὶ
 μεγάλον βασιλέα των· δι' αὐτὸ ὅταν, ἔπειτα ἀπὸ πολλὰ χρό-
 νια, ὁ ἔνδοξος στρατηγὸς τῶν Ἀθηναίων Κίμων εὔρε εἰς τὴν
 Σκύρον τὰ ὀστᾶ τοῦ Θησέως καὶ μετέφερεν αὐτὰ εἰς τὰς Ἀ-
 θήνας, οἱ Ἀθηναῖοι τὰ ἔθαψιν μεγαλοπρεπῶς καὶ ἔκτισαν
 πρὸς τιμὴν του ὠραῖον ναόν, τὸν ὁποῖον ὠνόμασαν Θησεῖον.
 Ὁ ναὸς αὐτὸς δὲν ἐσώθη μέχρι τῶν ἡμερῶν μας· τὸ σήμερα
 λεγόμενον Θησεῖον δὲν εἶναι ναὸς τοῦ Θησέως, ἀλλὰ τοῦ Ἡ-
 φαίστου καὶ τῆς Ἀθηνᾶς

14ον

Ἄλκηστις

1. **Πῶς ὁ Ἀδμητος ἐνυμφεύθη τὴν Ἀλκηστιν.** Ἡ Ἄλκηστις ἦτο κόρη
 τοῦ βασιλέως τῆς Ἰωλ-
 κοῦ, μιᾶς πόλεως ἀρχαίας, ἣ ὅποια ἔκειτο, ὅπου ὁ σημερινὸς
 Ἄνω Βόλος. Ἦτο πολὺ ὠραία καὶ ἐνάρετος κόρη· δι' αὐτὸ
 πολλοὶ ἡγεμόνες τὴν ἐζήτησαν εἰς γάμον. Μεταξὺ αὐτῶν τὴν
 ἐζήτησε εἰς γάμο καὶ ὁ Ἀδμητος βασιλεὺς τῶν Φερῶν,
 πόλεως ἣ ὅποια ἔκειτο, ὅπου κεῖται σήμερα ὁ Βελεστίνος.
 Ἀλλ' ὁ πατέρας τῆς ὑπεσχέθη νὰ τὴν δώσῃ εἰς ἐκεῖνον, πού θὰ
 κατῶρθωνε νὰ ζῆψῃ εἰς ἀμάξι ἓνα λεοντάρι καὶ ἓνα ἄγριο-

γούρουνο. Τὸ ἔργο αὐτὸ βέβαια ἦτο ἀνώτερο ἀπὸ τῆ δύναμη ἑνὸς ἀνθρώπου· ἀλλ' εἰς τὸν Ἄδμητο ὑπερετοῦσε τότε κατὰ διαταγὴ τοῦ Διός, ὁ θεὸς Ἀπόλλων, διὰ νὰ ἐξιλεώσῃ ἕνα φόνον, τὸν ὁποῖον ἔκαμε χωρὶς νὰ θέλῃ. Ὁ Ἀπόλλων ἐβοήθησε τὸν Ἄδμητο νὰ ζέψῃ τὸ ἄρμα, μὲ τὸ ὁποῖον ἦλθε εἰς τὸν Πελλίαν· κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὁ Ἄδμητος ἔλαβε σύζυγον τὴν Ἀλκηστιν.

2. **Ἀλκήστιδος ἀφοσίωση** Ἄλλ' ὁ Ἄδμητος κατὰ τοὺς γάμους τοῦ ἐλησμόνησε νὰ προσφέρῃ θυσίαν καὶ εἰς τὴν θεάν Ἄρτεμιν, δι' αὐτὸ ἡ θεὰ τὸν κατεδίκασε νὰ ἀποθάνῃ νέος· Ὁ Ἀπόλλων ὅμως, ὁ ὁποῖος ἐπροστάτευε τὸν Ἄδμητο, ἐμετρίασε τὴν αὐστηρὰ τιμωρία, διότι εἶπεν ὅτι δὲν θὰ ἀπέθνησκε, ἐὰν κανένας ἄλλος ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς τοῦ ἐδέχετο νὰ ἀποθάνῃ ἀντὶ αὐτοῦ. Ἄλλ' ὅταν ἦλθεν ἡ ἡμέρα τοῦ θανάτου τοῦ Ἄδμήτου, κανένας δὲν ἤθελε νὰ ἀποθάνῃ ἀντὶ αὐτοῦ, οὔτε καὶ αὐτοὶ οἱ γέροντες γονεῖς του. Τότε ἡ εὐγενὴς καὶ ἀρωσιωμένη Ἀλκηστις ἐπροσφέρθη αὐτῇ νὰ ἀποθάνῃ χάριν τοῦ ἀνδρός της· ὁ Ἄδμητος ἐπροσπάθησε νὰ τὴν κάμῃ νὰ ἀλλάξῃ γνώμη, ἀλλ' ἡ Ἀλκηστις δὲν ἐπέισθη μὲ κανένα τρόπο· καὶ ἔτσι ἀπέθανεν αὐτῇ.

3. **Ἀλκηστις καὶ Ἡρακλῆς** Ὅλοι ἐλυπήθησαν διὰ τὸ θάνατον τῆς καλῆς βασίλισσας· ἀλλὰ περισσότερο ἀπὸ ὅλους ἐλυπήθη ὁ Ἄδμητος, ὁ ὁποῖος ἔχασε μίαν πιστὴν καὶ ἀρωσιωμένην σύζυγον. Τὸ ἴδιον βράδυν ἔτυχε νὰ περναῖ ἀπὸ τὰς Φεράς ὁ Ἡρακλῆς, ὁ ὁποῖος ἐπήγαινε τότε εἰς τὴν Θράκην διὰ νὰ φέρῃ τοὺς ἵππους τοῦ Διομήδους· Ὁ Ἄδμητος μὲ ὄλην του τὴ λύπην τὸν ἐκάλεσε καὶ τὸν ἐφιλοζήτησε εἰς τὸ παλάτι του, χωρὶς νὰ τοῦ εἶπῃ τίποτε περὶ τῆς συμφορᾶς του. Ἄλλ' ἐκεῖνος μαθὼν τὴν συμφορὰν τοῦ φίλου του, δὲν ἀφήνει νὰ περάσῃ καιρὸς, ἀλλ' ἀμέσως τρέχει κατόπιν τοῦ

Θανάτου. Τὸν προφθάνει, παλαίει μὲ αὐτὸν καὶ τὸν νικᾷ· ἔπειτα τοῦ ἀποσπᾷ τὴν Ἄλκηστιν καὶ τὴν φέρει πάλιν εἰς τὸν Ἄδμητον. Ἦτο ἀπερίγραπτη ἡ χαρὰ τοῦ Ἀδμήτου· ἠγάριστησε μὲ συγκινητικὰ λόγια τὸν εὐεργέτη του Ἡρακλέα καὶ διέταξε νὰ γίνουν ἑορταὶ καὶ πανηγύρεις εἰς ὅλην του τὴν χώραν. Ἀπὸ τότε οἱ δύο σύζυγοι ἔζησαν εὐτυχισμένοι καὶ προσήχοντο κάθε ἡμέρα εἰς τοὺς θεοὺς ὑπὲρ τοῦ εὐεργέτου τῶν Ἡρακλέους.

Η ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΗ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ

15ον

Αἰτία τῆς Ἀργοναυτικῆς ἐκστρατείας.

1. **τὸ χρυσόμαλλον δέρας.** Ὁ Ἀθάμας, βασιλεὺς τοῦ Ὀρχομενοῦ τῆς Βοιωτίας, εἶχε σύζυγο τὴ Νεφέλην, ἐκ τῆς ὁποίας ἐγέννησε δύο τέκνα, τὸν Φρίξο καὶ τὴν Ἑλλη. Ἀλλὰ ἔπειτα ἀπὸ ὀλίγο καιρὸ ὁ Ἀθάμας ἐπῆρε ἄλλην γυναῖκα, τὴν Ἰνώ, ἣ ὁποία ἐμισοῦσε τὰ τέκνα τῆς Νεφέλης καὶ ἤθελε νὰ τὰ καταστρέψῃ. Κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴ συνέβη εἰς τὴν Βοιωτίαν μεγάλη ἀκαρπία, δι' αὐτὸ ὁ Ἀθάμας ἀναγκάσθηκε νὰ ζητήσῃ συμβουλὴ ἀπὸ τὸ μαντεῖο τῶν Δελφῶν. Ἀλλ' ἡ Ἰνώ ἐδωροδόκησε τοὺς ἀπεσταλμένους τοῦ Ἀθάμαντος, καὶ τοὺς ἔπεισε νὰ εἴπουν τὰ ἑξῆς: «Ὁ Θεὸς εἶπε ὅτι ἡ χώρα μας θὰ ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὴν πείνα, ὅταν ὁ Ἀθάμας θυσιάσῃ τὰ τέκνα του, τὸ Φρίξο καὶ τὴν Ἑλλη εἰς τὸν θεὸν Δία.» Ὁ Ἀθάμας μὲ ὅλην τὴ λύπη πού ἠσθάνθη διὰ τὴν ἀπάντησιν τοῦ μαντείου, ἀποφάσισε χάριν τῆς πατρίδος νὰ θυσιάσῃ τὰ τέκνα του· ἀλλ' ὅταν ἐπρόκειτο νὰ θυσιασθοῦν, ὁ θεὸς Ἑρμῆς, τὸν ὁποῖον εἶχε παρακαλέσει ἡ Νεφέ-

λη νὰ σώσῃ τὰ παιδιὰ τῆς, παρουσιάσθη ἔμπροσθεν τοῦ βωμοῦ καὶ ἔδωκεν εἰς τὸ Φριῖξο καὶ τὴν Ἑλλη ἓνα κριάρι μὲ χρυσᾶ μαλλιά. Τὰ παιδιὰ ἀνέβηκαν εἰς τοὺς ὠμούς του καὶ ἀμέσως τὸ κριάρι ἐπέταξε εἰς τὸν ἀέρα καὶ ἔφυγε μακρὰ. Ἄλλ' ἐνῶ ἐπερνοῦσαν ἓνα στενὸν πορθμὸν, — τὰ σημερινὰ Δαρδανέλια — ἡ Ἑλλη ἐξάλισθη καὶ ἔπεσε εἰς τὴ θάλασσα, ὅπου ἐπνίγη. Ἀπὸ τότε τὸ στενὸ ἐκεῖνο ὠνομάσθη Ἑλλήσποντος. Ὁ Φριῖξος τότε ἐξακολούθησε μόνος του τὴν πορείαν καὶ ἔφθασε εἰς τὴν Κολχίδα, πόλιν ἣ ὁποία ἔκειτο εἰς τὰ ἀνατολικὰ παράλια τῆς Μαύρης θάλασσας. Ἐκεῖ δὲ τὸ μὲν κριάρι ἐθυσίασεν εἰς τὸν Δία, τὸ δὲ χρυσόμαλλον δέρμα του ἐχάρισε εἰς τὸν βασιλέα τῆς Κολχίδος Αἰήτην. Ὁ Αἰήτης τὸ ἐπῆρε εὐχαρίστως καὶ τὸ ἐκρέμασε εἰς τὸ ἄλσος τοῦ Ἀρεως, ὅπου τὸ ἐφύλαττεν ἓνας δράκοντας ἀκόμητος.

2. *Πελλας καὶ Ἰάσων.* Κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους βασιλεὺς τῆς Ἰωλκοῦ ἦτο ὁ Πελλίας, ὁ ὁποῖος εἶχε ἀρπάσει τὸ θρόνον ἀπὸ τὸν ἀδελφὸ του Αἰσονα διὰ τοῦτο ἐρώτησε τὸ μαντεῖον τῶν Δελφῶν, ἂν θὰ εἶναι ἀτφαλῆς ἐπάνω εἰς τὸν θρόνον. Τὸ μαντεῖον ὁμως τοῦ ἀπάντησε νὰ προφυλάσσεται ἀπὸ τὸν μονοσάνδαλον. Ἐπειτα ἀπὸ ὀλίγον καιρὸν, ἐνῶ ἐπρόσφερε θυσίαν εἰς τὸν Ποσειδῶνα, βλέπει νὰ ἔρχεται πρὸς αὐτὸν ὁ υἱὸς τοῦ Αἰσονοῦ καὶ ἀνεψιὸς του Ἰάσων ἀλλὰ ἦλθε πρὸς αὐτὸν μονοσάνδαλος, διότι πρὸ ὀλίγου περνῶν ἓνα ποταμὸν εἶχε χάσει τὸ ἓνα του σανδάλιον. Ὁ Ἰάσων παρουσιάσθηκε, ὅπως ἦτο, εἰς τὸν θεῖόν του καὶ τοῦ ἐζήτησε τὴ πατρικὴ βσιλεία. Τότε ὁ Πελλίας ἐνθυμήθηκε τὸ χρησμοῦ τοῦ μαντείου καὶ θέλων νὰ ἀπαλλαγῇ ἀπὸ αὐτὸν τοῦ ὑπεσχέθη νὰ τοῦ δώσῃ τὴ βσιλεία, ἂν κατῶρθωνε νὰ τοῦ φέρῃ τὸ χρυσόμαλλον δέρας. Ἡ ἐπιχείρησις ἦτο δύσκολη καὶ ἐπικίνδυνη, ἀλλ' ὁ Ἰάσων τὴν ἀνέλαβε μὲ προθυμίαν.

Ἡ Ἀργοναυτική ἐκστρατεία

1. Πλοῦς τῶν Ἄσων κατεσκεύασε χάριν τῆς ἐκστρατείας ἕνα πλοῖο, τὸ ἐποίησεν ὠνομάσθη Ἀργώ· ἔπειτα δὲ ἀφοῦ ἐπῆρε συντρόφους πεντήκοντα ἥρωας τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, οἱ ὁποῖοι ἀπὸ τὸ ὄνομα τοῦ πλοίου ὠνομάσθησαν Ἀργοναῦται, ἀπέπλευσεν ἀπὸ τὴν Ἴωλκὸ. Οἱ Ἀργοναῦται κατὰ τὴν ἐκστρατεία αὐτὴ διέτρεξαν πολλοὺς κινδύνους, ἀλλὰ μὲ τὴν τόλμη καὶ τὴ γενναιοῦτά των ἐξέφυ-

Ἡ κατασκευὴ τῆς Ἀργούς.

γαν ἀπὸ αὐτοὺς. Τέλος ἐφθασαν εἰς τὴν Κολχίδα, ὅπου ὁ Ἴάσων παρουσιάσθηκε ἐμπρὸς εἰς τὸν Αἰήτην καὶ τὸν ἐπαρακάλεσε νὰ τοῦ δώσῃ τὸ χρυσόμαλλον δέρμα. Ὁ Αἰήτης δὲν ἀρνῆθη, ἀλλ' ἐζήτησε ἀπὸ αὐτὸν νὰ ἐκτελέσῃ τὰ ἐξῆς ἐπικίνδυνα κατορθώματα· πρῶτον νὰ ζεψῇ εἰς ἄροτρον δύο χαλκό-

ποδας ταύρους, οἱ ὁποῖοι ἦσαν ἄγριοι καὶ ἐβγαζαν ἀπὸ τὸ στόμα των φλόγες· ἔπειτα μὲ τοὺς ταύρους αὐτοὺς νὰ σπείρῃ εἰς ἓνα χωράφι τὰ δόντια ἑνὸς δράκοντος. Ὁ Ἰάσων ὁμως μὲ τὴ βοήθεια τῆς κόρης τοῦ Αἰήτου Μηδείας, ἡ ὁποία ἦτο μεγάλη μάγισσα, κατώρθωσε νὰ κάμῃ ὄλ' αὐτά. Ἐπειτα ἀπὸ αὐτὰ ὁ Ἰάσων, ἀφοῦ παρουσιάσθηκε εἰς τὸν Αἰήτην, ἐζήτησε νὰ τοῦ δώσῃ τὸ δέρμα κατὰ τὴ συμφωνία των· ἀλλ' ὁ Αἰήτης τώρα ὄχι μόνον ἀρνῆθη, ἀλλὰ καὶ ἐφοβέρισε τὸν Ἰάσωνα ὅτι θὰ φονεύσῃ καὶ αὐτὸν καὶ τοὺς συντρόφους του, ἐὰν δὲν φύγουν ἀμέσως ἀπὸ τὴ χώρα του.

2. *Ἀρπαγὴ τοῦ δέρματος καὶ ἐπιστροφή τῶν Ἀργοναυτῶν.* Τότε ὁ Ἰάσων μὲ τὰ φάρμακα τῆς Μηδείας κατορθώνει νὰ φονεύσῃ τὸν δράκοντα, ὁ ὁποῖος ἐφύλαττε τὸ δέρμα καὶ νὰ ἀρπάσῃ αὐτό. Ἐπειτα δὲ ἐμβαίνει εἰς τὸ πλοῖο μὲ τοὺς συντρόφους του καὶ ἀφοῦ παρέλαβε καὶ τὴ Μῆδεια, τὴν ὁποίαν ὑπανδρεύθη, ἀπέπλευσεν ἀπὸ τὴν Κολχίδα. Οἱ Ἀργοναῦται κατὰ τὴν ἐπιστροφή των ὑπέστησαν πολλὰς περιπλανήσεις καὶ νέους κινδύνους· ἀλλ' ἐπὶ τέλος ἐφθασαν εἰς τὴν Ἰωλκίαν, ὅπου ὁ Ἰάσων παρέδωκε τὸ δέρμα εἰς τὸν Πελῖαν καὶ ἐζήτησε τὴν ἐκπλήρωση τῶν ὑποσχέσεών του. Ἀλλ' ὁ Πελίας δὲν ἐφύλαξε τὸ λόγο του· διότι καὶ πάλιν ἀρνῆθη νὰ παραδώσῃ εἰς αὐτὸν τὴ βασιλείαν. Τότε ὁ Ἰάσων τὸν ἐφόνευσε καὶ ἔλαβε τὸν θρόνον. Ἀλλὰ κατόπιν ὁ Ἰάσων ἐξεδιώχθη ἀπὸ τὴν Ἰωλκίαν καὶ κατέφυγεν εἰς τὴν Κόρινθον· ἐκεῖ ὁμως παραιτήσας τὴ Μῆδεια, ἠθέλησε νὰ νυμφευθῇ τὴν θυγατέρα τοῦ βασιλέως τῆς Κορίνθου. Ἀλλ' ἡ Μῆδεια ἐξεδικήθη αὐτὸν διὰ τὴν ἀπιστίαν καὶ ἀχαριστίαν του· διότι πρῶτὰ ἐθανάτωσε τὴ νύμφη μὲ τὰ φάρμακά της καὶ ἔπειτα ἔσφαξε τὰ παιδιὰ της, τὰ ὁποῖα ἐκ τοῦ Ἰάσονος ἐγέννησε.

Δυστυχησμένο δὲ ὑπῆρξε καὶ τὸ τέλος τοῦ ἥρωα· διότι ἀπέθανε κτυπηθεὶς ἀπὸ ἑνα ξύλου, τὸ ὁποῖον κατέπεσε ἀπὸ τὴν Ἀργῶ.

ΤΡΩΪΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

17ον

Ἀφορμὴ τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου

1. **Κρίση τοῦ Παρίδος.** Κατὰ τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους εἰς τὰ παρὰ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, κοντὰ εἰς τὸν Ἑλλήσποντο, ὑπῆρχε μιὰ πόλη περίφημη καὶ πλουσία, ἡ ὁποία ὠνομάζετο Τροία. Ἡ πόλη αὕτη ἔκειτο ἐπάνω εἰς ἕνα χαμηλὸ λόφο καὶ ἦτο περιτριγυρισμένη ἀπὸ τείχη ὑψηλά· πλησίον τῆς δὲ ἔτρεχε ὁ ποταμὸς Σκάμανδρος. Βασιλεὺς τῆς Τροίας ἦτο ὁ Πρίαμος, ὁ ὁποῖος εἶχε πολλοὺς υἱοὺς καὶ πολλὰς θυγατέρας. Ἐκ τῶν υἱῶν του ἕνας, ὄνεώτερος, ὠνομάζετο Πάρις· αὐτὸς δὲ ἐνῶ μίαν φοράν ἔβασκε τὰ πρόβατα τοῦ πατέρα του εἰς τὸ ὄρος Ἴδη, εἶδε νὰ ἔρχονται πρὸς αὐτὸν αἱ τρεῖς μεγάλαι θεαί, ἡ Ἥρα, ἡ Ἀθηνᾶ καὶ ἡ Ἄρτεμις. Αἱ θεαὶ αὗται ἐφιλονίκησαν κάποτε ἀναμεταξύ των ποία εἶναι ἡ ὠραιότερα ἀπὸ τὰς τρεῖς των· καὶ διὰ νὰ τὸ μάθουν ἦλθαν νὰ τὰς κρίνῃ ὁ Πάρις. Κάθε μία τότε τοῦ ὑπεσχέθη ἀπὸ ἕνα δῶρον, ἂν κρίνῃ αὐτὴν ὡς ὠραιότεραν, ἡ δὲ Ἀφροδίτη τοῦ ὑπεσχέθη νὰ τοῦ δώσῃ ὡς δῶρον τὴν ὠραιότεραν γυναῖκα τοῦ κόσμου ὡς σύζυγον. Διὰ τοῦτο ὁ Πάρις ἐκήρυξε τὴν Ἀφροδίτην ὡς τὴν ὠραιότεραν.

2. **Ἀρπαγὴ τῆς Ἑλένης** Ὅταν ἐπέρασεν ὀλίγος καιρὸς, ἡ Ἀφροδίτη, διὰ νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ὑπόσχεσίν της, ἐσυμβούλευσε τὸν Πάρι νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Σπάρτην, ὅπου θὰ εὑρίσκε τὴν ὠραιότερα γυναῖκα τοῦ κόσμου· ἦτο

δὲ αὐτὴ ἡ Ἑλένη, σύζυγος τοῦ βασιλέως Μενελάου, ἡ ὁποία κατήγετο ἀπὸ τὸν Δία. Πράγματι ὁ Πάρις ἐμβῆκεν εἰς ἓνα πλοῖο καὶ ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τῆς Ἀφροδίτης ἐφθασεν εἰς τὴ Σπάρτη. Ὁ Μενέλαος τὸν ὑπεδέχθη μὲ μεγάλη εὐγένεια καὶ τὸν ἐφιλοξένησε εἰς τὸ παλάτι του. Ἄλλ' ὁ ἀσεβὴς Πάρις εὐρῶν εὐκαιρίαν, πού ἐλείψε δι' ὀλίγον καιρὸν εἰς τὴν Κρήτην ὁ Μενέλαος, ἄρπαξε τὴν Ἑλένην μαζὶ μὲ πολλοὺς θησαυροὺς καὶ ἀνεχώρησε εἰς Τροίαν. Τοῦτο ἐγένε ἡ ἀφορμὴ τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου. Καὶ ἰδοὺ πῶς.

18ον

Ἡ ἀπόφασις τῶν Ἑλλήνων.

1. *Μενέλαος καὶ Ἀγαμέμνων* Ὅτε δηλαδὴ ἐγύρισε ὁ Μενέλαος ἀπὸ τὸ ταξίδι του καὶ ἔμαθε τὴν αἰσχρὴν πράξιν τοῦ Πάριδος, ἀγανάκτησε φοβερά. Τρέχει ἀμέσως εἰς τὸν ἀδελφὸν του Ἀγαμέμνονα, βασιλέα τῶν Μυκηνῶν καὶ τοῦ διηγεῖται τὴν προσβολήν, πού τοῦ ἔκαμε ὁ Πάρις. Ἄλλ' ἐπειδὴ ἡ προσβολὴ αὐτῆ δὲν ἦτο προσβολὴ διὰ τὸν Μενέλαο μόνον, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸν ἀδελφὸν του Ἀγαμέμνονα ἦτο προσβολὴ καὶ δι' ὅλην τὴν Ἑλλάδα, διότι ὁ ἄρπαγας ἦτο ἓνας ξένος, ἀπὸ τὴν Ἀσία, ὁ ὁποῖος κατεπάτησε καὶ τὸ ἱερόν διὰ τοὺς Ἕλληνας αἰσθημα τῆς φιλοξενίας, διὰ τοῦτο ὁ Ἀγαμέμνων ἐστείλε καὶ ἐπροσκάλεσε ὅλους τοὺς βασιλεῖς τῆς Ἑλλάδος διὰ νὰ ἀποφασίσουν τί πρέπει νὰ κάμουν. Οἱ βασιλεῖς ἐμαζεύθησαν εἰς τὰς Μυκήνας· ἐκεῖ δὲ ἐπειδὴ ἐθεώρησαν τὴν ἄρπαγὴν τῆς Ἑλένης ὡς προσβολὴ ἐναντίον ὅλης τῆς Ἑλλάδος, ἀπεφάσισαν νὰ ἐκστρατεύσουν ἐναντίον τῆς Τροίας μὲ πολὺ στρατὸ καὶ μεγάλο στόλο.

1. Συγκέντρωση τῶν Ἑλλήνων εἰς Αὐλίδα Ὡς τόπον συγκεντρώσεως τοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ στόλου ὤρισαν τὴν Αὐλίδα, μιὰ παραθαλάσσια πόλη τῆς Βοιωτίας, ἀπέναντι τῆς Χαλκίδος. Καὶ πράγματι ἐκεῖ ἐμαζεύ-

Ἡρώες τῶν Ἑλλήνων

Μενέλαος, Πάρις, Διομήδης, Ὀδυσσεύς, Νέστωρ, Ἀχιλλεύς, Ἀγαμέμνων

θηκε ὁ Ἑλληνικὸς στρατός, ὁ ὁποῖος ἀποτελεῖτο ἀπὸ 100,000 ἄνδρες καὶ ὁ Ἑλληνικὸς στόλος, ὁ ὁποῖος ἀποτελεῖτο ἀπὸ 1,000 πλοῖα· ἐκεῖ ἐμαζεύθησαν καὶ ὅλοι οἱ βασιλεῖς τῆς Ἑλλάδος, ἐκ τῶν ὁποίων ἐπισημότεροι ἦσαν ὁ σοφὸς γέρον Νέστωρ, βασιλεὺς τῆς Πύλου, ὁ πολυμήχανος Ὀδυσσεύς, βασιλεὺς τῆς Ἰθάκης, ὁ ἀνδρεῖος Διομήδης, βασιλεὺς τοῦ Ἄργους, ὁ Ἰδομενεύς, βασιλεὺς τῆς Κρήτης, ὁ νεώτατος ἀλλ' ἀνδρειότατος ὄλων τῶν Ἑλλήνων Ἀχιλλεύς, βασιλεὺς τῶν Μυρμιδόνων, ὁ Μενέλαος καὶ ὁ ἀδελφὸς του Ἀγαμέμνων, βασιλεὺς τῶν Μυκηνῶν καὶ ἄλλοι. Τὸν Ἀγαμέμνονα δὲ τὸν ὁποῖον ὅλοι οἱ Ἕλληνες ἐτιμοῦσαν ὡς δυνατώτατον καὶ πλουσιώτατον, τὸν ἔκαμαν ἀρχιστράτηγο.

19ον

Ἀπόπλους τῶν Ἑλλήνων εἰς τὴν Τροίαν.1. **Ἐμπόδιον τοῦ
ἀπόπλου.**

Ἀπὸ τὴν Αὐλίδα οἱ Ἕλληνες εἶχαν σκοπὸ νὰ πλεύσουν ἐναντίον τῆς Τροίας· ἐπερίμεναν μόνον νὰ φυσήξῃ ἄνεμος εὐνοϊκός. Ἄλλ' αἱ ἡμέραι ἐπερνοῦσαν καὶ ἄνεμος δὲν ἐφυσοῦσε· δι' αὐτὸ ὁ στρατὸς ἄρχισε νὰ στενοχωρῆται. Τότε ὁ μάντις Κάλχας εἶπεν ὅτι ἡ θεὰ Ἄρτεμις ἦτο ὠργισμένη ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων, διότι ὁ Ἀγαμέμνων τῆς ἐφόνευσε εἰς τὸ κυνήγι τὴν χρυσόκερων ἔλαφόν τῆς. Διὰ νὰ καταπραῦνθῇ λοιπὸν ὁ θυμὸς τῆς θεᾶς ἦτο ἀνάγκη ὁ Ἀγαμέμνων νὰ θυσιάσῃ εἰς τὴν θεάν τὴν κόρην του Ἴφιγένειαν. Μεγάλῃ ἦτο ἡ λύπη τοῦ δυστυχισμένου πατέρα, ἀλλὰ χάριν τοῦ κοινοῦ συμφέροντος ὅλης τῆς Ἑλλάδος, ἀπεφάσισεν ἅ θυσιάσῃ τὴν ἀγαπημένην του κόρην.

2. **Ἴφιγένεια.** Ἔστειλε λοιπὸν καὶ τὴν ἔφερε ἀπὸ τὰς Μυκῆνας, μετὰ τὴν πρόφασιν ὅτι θὰ τὴν ὑπανδρεύσῃ μετὰ τὸν Ἀχιλλεῦ. Ἡ Ἴφιγένεια ἦλθε μαζὶ μετὰ τὴν μητέρα τῆς Κλυταιμνήστρα· ἀλλ' ἐκεῖ μαθαίνει τὸν ἀληθινὸν σκοπὸν τῆς προσκλήσεώς τῆς. Τότε ἡ μητέρα τῆς ἄρχισε νὰ κλαίῃ· ἀλλ' ἡ κόρη, σὰν ἀληθινὴ Ἑλληνοπούλα, ἐδέχθη νὰ θυσιασθῇ χάριν τῆς πατρίδος. «Μὴ κλαῖς, μητέρα», τῆς εἶπε· ἐγὼ τὸ πῆρα ἀπόφασιν· θέλω νὰ πεθάνω. Κοίταξε ὅλη ἡ Ἑλλὰς εἰς ἐμένα ἔχει στρέψει τὰ μάτια τῆς· διότι ἀπὸ ἐμένα ἐξαρτᾶται νὰ ἀποπλεύσῃ ὁ στόλος μας καὶ νὰ νικήσουν οἱ Ἕλληνες τοὺς βαρβάρους. Διὰ τὴν πατρίδα, μητέρα, δὲν με ἐγέννησες; Θυσιάσατέ με λοιπὸν καὶ κυριεύσατε τὴν Τροίαν.»

3. **Θυσία τῆς
Ἴφιγενείας** Τότε ἡ Ἴφιγένεια προχωρεῖ εἰς τὸ βωμὸν καὶ ἀκουμβᾷ εἰς αὐτὸν τὸ ὠραῖόν τῆς κεφαλῆς· ἀλλ' ἐνῶ ὁ μάντις Κάλχας ὕψωσε τὴν μά-

Χαιρά του, πυκνό σύννεφο έσκέπασε γύρω τὸ βωμό. Ὄταν τὸ σύννεφο διελύθη ὅλοι εἶδαν μὲ έκπληξη ὅτι ἡ μὲν Ἰφιγένεια εἶχε γίνει ἀφαντὴ, εἰς τὴ θέση της δὲ εὐρέθη μία ὠραία ἔλαφος, τὴν ὅποιαν καὶ ἐθύσασαν εἰς τὴν θεάν. Ἀλλὰ τί εἶχε συμβῆ;

Θυσία τῆς Ἰφιγένειας.

Ἡ Ἄρτεμις δὲν ἠθέλησε νὰ χυθῆ ἐπάνω εἰς τὸ βωμό της τὸ ἀθῶν καὶ εὐγενικὸ αἷμα τῆς κόρης· δι' αὐτὸ κτετέθη μέσα εἰς τὸ σύννεφο καὶ ἀφῆκε ἐκεῖ πρὸς θυσίαν τὴν ἔλαφο, ἄρπαξε δὲ τὴν Ἰφιγένεια, τὴν ὅποιαν ἔφερε εἰς ἓνα μακρυνὸ ναὸ της, ὅπου τὴν ἔκαμε ἱερεῖά της.

20ον

Ἀγῶνες Ἑλλήνων καὶ Τρώων.

1. **Πολιορκία τῆς Τροίας** Εὐθύς μετὰ τοῦτο ἄρχισε νὰ φυσᾷ ἄνεμος εὐνοϊκὸς καὶ οἱ Ἕλληγες, ἀροῦ ἐμβῆκαν εἰς τὰ πλοῖα, ἐξεκίνησαν διὰ τὴν Τροία. Ὄταν οἱ Ἕλληγες ἐφθασαν ἐκεῖ ἔστειλαν ἀπεσταλμένους καὶ ἐζήτησαν ἀπὸ τοὺς Τρώες τὴν Ἑλένη καὶ τοὺς θησαυροὺς τοῦ Μενελάου· ἀλλ' οἱ Τρώες ἀπέρριψαν τὴν ἀπαίτησιν τῶν Ἑλλήνων. Τότε οἱ Ἕλληγες ἄρχισαν νὰ πολιορ-

κοῦν τὴν Τροίαν. Ἄλλ' ἡ πόλις εἶχε τείχη ὑψηλά καὶ ἀπόρθητα, οἱ δὲ Τρῶες εἶχαν πολλοὺς συμμάχους· δι' αὐτὸ οἱ Ἕλληνες δὲν ἤμποροῦσαν νὰ κυριεύσουν τὴν Τροίαν. Οἱ Ἕλληνες ἔκαμναν τότε πολλὰς ἐπιδρομὰς εἰς τὴν γύρω χώραν καὶ τὴν διήρπάζαν καὶ ἐπαιρναν καὶ πολλοὺς αἰχμαλώτους.

2. **Φιλονικία Ἀγαμέμνους καὶ Ἀχιλλέως.** Ἔτσι εἶχαν περάσει ἑννέα δέκατο χρόνο συνέβη μία φιλονικία μεταξύ τοῦ ἀρχιστρατήγου Ἀγαμέμνους καὶ τοῦ ἀνδρειότερου ἐξ ὄλων τῶν Ἑλλήνων Ἀχιλλέως· ὁ Ἀγαμέμνων δηλαδὴ ἐπῆρε μὲ τὴ βίβη ἀπὸ τὸν Ἀχιλλέα μία κόρη αἰχμάλωτο, τὴν Βρισηΐδα, τὴν ὁποίαν τοῦ εἶχαν δώσει ἄλλοτε ὡς τιμητικὸ δῶρο οἱ Ἕλληνες. Τοῦτο ἠρέθισε φανερά τὸν Ἀχιλλέα, ὁ ὁποῖος ἐφιλονίκησε μὲ τὸν Ἀγαμέμνονα καὶ ἀπὸ τότε ἀποσύρθη ἀπὸ τὸν πόλεμο. Ὅταν οἱ Τρῶες ἐνόησαν ὅτι δὲν εἶχαν ἀπέναντί των τὸν ἀνίκητο Ἀχιλλέα, ἔλαβαν θάρρος· ἐπέπεσαν ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων καὶ τοὺς ἐνίκησαν. Οἱ Ἕλληνες τότε παρακαλοῦν τὸν Ἀχιλλέα νὰ λησμονήσῃ τὸ θυμὸν του καὶ νὰ ἔλθῃ νὰ τοὺς βοηθήσῃ· ἀλλ' ὁ Ἀχιλλεὺς ἦτο ἀμετάπειστος. Ἐπὶ τέλους ὁ Ἀχιλλεὺς ἐσυγκινήθη ἀπὸ τὰ παθήματα τῶν Ἑλλήνων καὶ ἀπὸ τὰς παρακλήσεις τοῦ φίλου του Πάτροκλου καὶ ἤρθε μόνον αὐτὸν νὰ ὀπάγῃ διὰ νὰ βοηθήσῃ τοὺς Ἕλληνας· τοῦ ἔδωσε μάλιστα καὶ τὰ ὄπλα του. Οἱ Τρῶες ὅταν εἶδαν τὸν Πάτροκλο μὲ τὰ ὄπλα τοῦ Ἀχιλλέως ἐνόμισαν ὅτι ἦτο ὁἶδιος ὁ Ἀχιλλεὺς· τοὺς ἐπίασε φόβος μέγας καὶ ἀμέσως ἐτράπησαν εἰς φυγὴν.

3. **Θάνατος τοῦ Πάτροκλου.** Ἄλλ' ὁ Πάτροκλος ἐπροχώρησε περισσότερο ἀπὸ ὅτι ἔπρεπε καὶ ὁ Ἔκτωρ, ὁ ὁποῖος ἦτο ὁ ἀνδρειότερος τῶν Τρῶων, τὸν ἐφόνευσε καὶ τοῦ ἐπῆρε τὰ ὄπλα. Ὁ Ἀχιλλεὺς, ὅταν εἶδεν ἐμπρὸς του νεκρὸ τὸν ἀγαπημένον του φίλον, ἐλησμονήσῃ τὴν

δργή του και ὤρμησε ἐναντίον τῶν Τρώων, τοὺς ὁποίους ἐνίκησε και κατεδίωξε ἕως τὰ τείχη των. Ἐπι τέλους φθάνει και αὐτὸν τὸν Ἑκτορα· συνάπτει φοβερὸν ἀγῶνα με αὐτὸν και τὸν φονεύει. Ἐπειτα δένει τὸ πτώμα του ὀπίσω ἀπὸ τὸ πολεμικὸ του ἀμάξι, τὸ σύρει εἰς τὸ στρατόπεδο τῶν Ἑλλήνων και τὸ

πετᾶ ἐκεῖ ἀταφον, διὰ νὰ τὸ φάγουν οἱ σκύλλοι και τὰ ὄρνια. Ἄλλ' ἔπειτα λυπηθεὶς τὸν γέροντα πατέρα του Πρίαμον, ὁ ὁποῖος ἦλθε και τὸν παρακάλεσε με θερμὰ δάκρυα και τοῦ ἔφερε και ἀφθονα δῶρα, τοῦ ἐπέτρεψε νὰ λάβῃ τὸ πτώμα τοῦ υἱοῦ του. Ὁ Πρίαμος τότε τὸ μετέφερε εἰς τὸ Ἴλιον και ἐκεῖ τὸ ἔθαψε μεγαλοπρεπῶς.

210v

Καταστροφή τῆς Τροίας.

1. Δούρειος Ἴππος. Ἀλλὰ και ὁ Ἀχιλλεὺς δὲν ἐζήτησε πολὺν καιρὸν ἀκόμη· διότι εἰς μιὰ μάχη, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐφθασε κοντὰ εἰς τὰ τείχη τῆς Τροίας, ὁ ἀνάνδρος Πάρις τὸν ἐτόξευσε κρυρὰ εἰς τὴν πτέρναν και τὸν ἐφόνευσε. Οἱ Ἕλληνες τότε ἀπελπίσθησαν· ἐνόησαν ὅτι μετὰ τὴν ἀνδρεία των και τὴν ἐπιμονή των, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ κυριευθῇ ἡ Τροία. Ἀλλὰ μέσα εἰς τὴν ἀπελπισία των ἐφάνη ἕνας σωτήρας· ἦτο ὁ πολυμήχανος βασιλεὺς τῆς Ἰθάκης Ὀδυσσεύς. Αὐτὸς ἐσυμβούλευσε τοὺς Ἕλληνας νὰ κατασκευάσουν ἕνα μεγάλο δούρειον (δηλαδὴ ξύλινον) Ἴππον. Μέσα εἰς τὴν κοιλιὰ

Ν. Σ. Γκιροπούλου Ἡρωϊκοὶ χρόνοι ἀρχαίας Ἑλλάδος

3

του ἐκρύφθησαν οἱ γενναϊότεροι τῶν Ἑλλήνων καὶ τὸν ἀφῆ-
καν ἔξω ἀπὸ τὰ τείχη τῆς Τροίας ὡς ἀφιέρωμα εἰς τὴν Ἀ-
θηνᾶν. Οἱ δὲ ἄλλοι Ἕλληνες ἐμβῆκαν εἰς τὰ πλοῖά των καὶ
ἀνεχώρησαν ὀθῆεν διὰ τὴν πατρίδα των. Ὅταν ὁμοῦς ἀπεμα-
κρύνθησαν ὀλίγο, ἦλθαν καὶ ἐκρύφθησαν πίσω ἀπὸ τὴ μικρὰ
νῆσο Τένεδο. Τὴν ἄλλη ἡμέ-
ρα ὅταν οἱ Τρῶες εἶδαν τὴν
ἀναχώρησιν τῶν Ἑλλήνων, ἐ-
χάρηκαν πολὺ· ἐνόμισαν ὅτι
πραγματικὰ ἔφυγον οἱ Ἕλλη-
νες, διότι θὰ ἀπελπίσθησαν νὰ
κυριεύσουσιν τὴν Τροία. Εἶδαν
καὶ τὸν ξύλινο ἵππο, τὸ ἀφιέ-
ρωμα τῆς Ἀθηνᾶς καὶ ἀπε-
φάσισαν νὰ τὸν ἐμβάσουσιν εἰς
τὴν πόλιν των. Ἄλλ' ἐκεῖ ἕνας
ἱερεὺς, ὁ Λαοκόων, τοὺς ἐσυμ-
βούλευσε νὰ φοβοῦνται τοὺς
Ἕλληνας καὶ νὰ μὴν ἔχουν

Λαοκόων

ἐμπιστοσύνη εἰς τὰ δῶρά των, τὰ ὅποια πάντοτε κρύβουν τὸ
δόλο. Ἐνῶσμως ἔλεγε αὐτά, δύο μεγάλα φίδια βγαίνουν ἔξα-
φνα ἀπὸ τὴ θάλασσα, περιτυλίγουν αὐτὸν καὶ τὰ δύο του
παιδιά καὶ τοὺς πνίγουν!

2. Καταστροφή τῆς Τροίας

Οἱ Τρῶες, ὅταν εἶδαν αὐτὸ, ἐτρέ-
μαξαν· ἐνόμισαν ὅτι οἱ θεοὶ ἐτι-
μῶρησαν τὸν Λαοκόοντα διὰ τὰ λόγια του. Μετέφεραν λοιπὸν
τὸν ἵππο εἰς τὴν πόλιν καὶ τὸν ἐπρόσφεραν εἰς τὴν Ἀθηνᾶν.
Ἐπειτα ἐπεδόθησαν εἰς χοροὺς καὶ διασεδάσεις, διότι ἔλευ-
θερώθησαν ἀπὸ τὸ μακρὸ πόλεμο. Ἀλλὰ τὴν νύκτα, ἐνῶ
οἱ Τρῶες ἐκοιμῶντο ἡσυχοί, οἱ Ἕλληνες βγαίνουν ἀπὸ τὴν

κοιλία τοῦ ἵππου, ἀνάδουν φωτιά καὶ κάμνουν σημεῖο εἰς τοὺς εὐρισκομένους εἰς τὴν Τένεδο. Οὗτοι ἐγύρισαν ἀμέσως εἰς τὴν Τροία, ἐβγῆκαν εἰς τὴν ξηρὰ καὶ ὤρμησαν εἰς τὴν πόλη, τῆς ὁποίας εἶχαν ἀνοίξει τὰς πύλας οἱ ἥρωες ποῦ ἦσαν εἰς τὸν

Ἡ ἀρπαγὴ τῆς Ἑλένης

ἵππο. Οἱ Ἕλληνες ἄρχισαν τότε νὰ σφάζουν ἀγρίως ὄσους ἐσυναντοῦσαν· τὰς γυναῖκας ἠχμαλώτισαν καὶ τὴν πόλην διήρπασαν καὶ ἐπυρπόλησαν. Ψυχὴ ζωντανὴ δὲν ἔμεινε πλέον· ἡ πόλη μετεβλήθη εἰς στάκτην καὶ ἐρείπια καπνίζοντα!..

Ἐπιστροφὴ τῶν
Ἑλλήνων

Ἄλλ' ἐπειδὴ οἱ Ἕλληνες ἐσφάξαν γέροντες καὶ παιδιὰ καὶ ἔκαυσαν καὶ αὐτοὺς τοὺς ναοὺς τῆς πόλεως, οἱ θεοὶ τοὺς ἐτιμώρησαν

καὶ δὲν τοὺς ἄφρισαν νὰ γυρίσουν καλὰ εἰς τὴν πατρίδα των. διότι ἄλλοι μὲν ἐπνίγηκαν εἰς τὴ θάλασσα καὶ ἄλλοι ἐγύρισαν εἰς τὴν πατρίδα των ἔπειτα ἀπὸ πολλὰς περιπλανήσεις, ὅπως ὁ Μενέλαος καὶ ὁ Ὀδυσσεύς. Ὁ δὲ Ἀγαμέμνων, μόλις ἔφθασεν εἰς τὰς Μικῆνας, ἐδολοφονήθη ἀπὸ τὸν Δίγισθον καὶ τὴν ἄπιστη γυναῖκά του Κλυταιμνήστρα!

ΠΕΡΙΠΛΑΝΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΟΔΥΣΣΕΩΣ

22ον

Ὁ Ὀδυσσεύς εἰς τὴν χώραν τῶν Λωτοφάγων καὶ Κυκλώπων.

**Ὀδυσσεύς καὶ
Λωτοφάγοι.**

Ἀλλὰ τὰς μεγαλυτέρας περιπλανήσεις ἔπαθεν ὁ Ὀδυσσεύς· αὐτὸς

ἀφοῦ ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὴν Τροία μὲ τὰ πλοῖά του καὶ τοὺς συντρόφους του ἔφθασε εἰς τὸ ἀκρωτήριο Μαλέα· ἐκεῖ ἔμωσ τὸν ἔπιασε μία μεγάλη τρικυμία, ἣ ὁποία παρέσυρε τὰ πλοῖά του μακρὰ ἀπὸ τὰς Ἑλληνικὰς θαλάσσας. Κατ' ἀρχὰς τὸν ἔφερε εἰς τὴν χώραν τῶν Λωτοφάγων· ὠνομάζοντο δὲ ἔτσι, διότι ἔτρωγαν λωτούς, κἄτι καρποὺς γλυκυτάτους, τοὺς ὁποῖους ὅσοι ἔτρωγαν ἐλησημονοῦσαν τὴν πατρίδα των. Ἐκεῖ μερικοὶ ἀπὸ τοὺς συντρόφους τοῦ Ὀδυσσεύς ἔφαγαν ἀπὸ τοὺς καρποὺς αὐτοὺς καὶ δι' αὐτὸ δὲν ἤθελαν νὰ ἐπιστρέφουν εἰς τὴν πατρίδα των· ἀλλ' ὁ Ὀδυσσεύς τοὺς ἐπῆρε μὲ τὴ βία καὶ ἀφοῦ τοὺς ἔδεσεν εἰς τὰ καθίσματα τῶν πλοίων, ἀνεχώρησε!

**Ὀδυσσεύς καὶ
Κύκλωπες.**

Ἐπειτα δὲ ἀπὸ νέους κινδύνους καὶ τὰς περιπλανήσεις ὁ Ὀδυσσεύς ἔφθασεν εἰς τὴν χώραν τῶν Κυκλώπων. Οἱ Κύκλωπες ἦσαν ἄγριοι

γίγαντες, οἱ ὅποιοι εἶχαν ἓνα μόνον μάτι εἰς τὸ μέσον τοῦ μετώπου. Αὐτοὶ οὔτε ἔσπερναν, οὔτε ἐκαλλιεργοῦσαν τὴν γῆν. Ὅλα ἐκεῖ ἐφύτρωναν μόνα των. Καθένας ἔβοσκε μόνος του τὰ πρόβατά του καὶ ἐκατοικοῦσε χωριστὰ ὁ ἓνας ἀπὸ τὸν ἄλλον εἰς διάφορα σπήλαια, εἰς τὰ ὅποια ἔμεναν καὶ τὰ πρόβατά των. Ἦσαν δὲ ἰσοθεεῖς καὶ ἀνθρωποφάγοι!

Ὁ Ὀδυσσεύς, ὅταν ἐπλησίασεν εἰς τὴν χώραν τῶν Κυκλώπων, ἔπλευσε μόνον μὲ τὸ ἰδικόν του πλοῖον· τὰ ἄλλα τὰ ἄφησε ὀλίγον μακρύτερα εἰς ἓνα ἐρημονῆσι. Μόλις ἐπλησίασεν εἰς τὴν ἀκρογιαλιά, ἐδιάλεξε 12 συντρόφους καὶ μὲ αὐτοὺς ἐβγήκε εἰς τὴν ξηρά. Ἐκεῖ κοντὰ εἶδαν ἓνα σπήλαιο, τὸ ὁποῖον ἦτο στάνη γεμάτη ἄρνιά, κατσίκια, τυριά καὶ γάλατα. Εἰς τὸ σπήλαιο αὐτὸ ἐκατοικοῦσε ἓνας Κύκλωψ, ὁ Πολύφημος, ὁ ὁποῖος ἦτο ὁ ἀγριώτερος καὶ φοβερώτερος ἀπὸ ὅλους τοὺς Κύκλωπας. Ἐνῶ δὲ ὁ Ὀδυσσεύς μὲ τοὺς συντρόφους του παρατηροῦσε μὲ περιέργεια τὸ σπήλαιο, φθάνει ὁ Πολύφημος, ὁ ὁποῖος ἀφοῦ ἔμπασε μέσα τὸ κοπάδι του, ἐκλείσει τὸ στόμιον μὲ ἓνα πελώριον βράχο. Ἐπειτα ἄρμεξε τὰ πρόβατά του καὶ τις γίδες του καὶ τὸ μισὸ γάλα τὸ ἔπηξε τυρὶ καὶ τὸ ἄλλο τὸ ἐφύλαξε· ἀναψε κατόπιν μιὰ μεγάλη φωτιά, πού ἔλαμψεν ὅλο τὸ σπήλαιο. Τότε διέκρινε τὸν Ὀδυσσεῦν καὶ τοὺς συντρόφους του ζαρωμένους εἰς μίαν γωνίαν τοῦ σπηλαίου καὶ μὲ φοβερὴ φωνὴ τοὺς ἐρώτησε ποῖοι εἶναι καὶ ἀπὸ ποῦ ἔρχονται. Ὁ Ὀδυσσεύς ἀποκρίθη, ὅτι εἶναι Ἕλληνες καὶ ὅτι γυρίζουν ἀπὸ τὴν Τροίαν· τὸν ἐπαρακάλεσε δὲ νὰ τοὺς φιλοξενήσῃ διὰ τὸ ὄνομα τῶν θεῶν. Ἄλλ' ὁ Πολύφημος δὲν ἀπάντησεν, ἀλλὰ ἐσηκώθη, ἄρπαξε δύο συντρόφους, τοὺς ἐκτύπησε κατὰ γῆς καὶ ἔπειτα τοὺς ἔφαγε· ἔπειτα ἔπιε γάλα καὶ ἔπεσε καὶ ἐκοιμήθη εἰς τὸ μέσον τοῦ σπηλαίου. Τὸ πρῶτ' ὁ Πολύφημος ἄρπησεν, ἄρμεξε τὰ πρόβατά του καὶ τις γίδες του καὶ ἔ-

πειτα ἄρπαξε πάλι δύο ἀπὸ τοὺς συντρόφους τοῦ Ὀδυσσεύς και τοὺς ἔφαγε. Κατόπιν ὠδήγησε πάλι τὸ κοπάδι του εἰς τὴν βοσκὴν, ἀροῦ ἐκλείσει πάλιν τὸ στόμιο τοῦ σπηλαιου μὲ τὸν βράχον. Τότε δ' Ὀδυσσεύς και οἱ σύντροφοί του ἄρχισαν νὰ σκέπτωνται πῶς νὰ σωθοῦν· τέλος δ' ἐφευρετικὸς νοῦς του εὗρηκε ἓνα μέσον. Ἐπῆρε ἓνα χλωρὸ ξύλο ἀπὸ ἀγριελιά, ποῦ εὗρηκε ἐκεῖ εἰς τὸ σπήλαιον—ξύλο μακρὸ καὶ χοντρό, τὸ ἐξυσε και τὸ ἔκαψε μωτερό· ἔπειτα τὸ ἔκαψε εἰς τὸ ἄκρον διὰ νὰ γίνῃ σκληρὸ καὶ τὸ ἔκρυψεν εἰς τὴν στάκτη ὡς δαυλὶ καμμένο. Τὸ βράδυ ὅταν ἐγύρισε ἀπὸ τὴν βοσκὴν ὁ Κύκλωψ ἄρπαξε πάλιν δύο ἀπὸ τοὺς συντρόφους τοῦ Ὀδυσσεύς και τοὺς ἔφαγε. Τότε δ' Ὀδυσσεύς ἐπλησίασε τὸν Πολύφημον και τοῦ ἐπρόσφερε ἓνα μεγάλο ποτήρι γλυκὸ κρασί, τὸ ὁποῖον κατὰ καλὴν του τύχην εἶχε φέρει μαζί του ἀπὸ τὸ πλοῖον. Ὁ Κύκλωψ τὸ ἔπιε μὲ εὐχαρίστηση και μάλιστα τοῦ ἐζήτησε και ἄλλο και ἐρώτησε τὸν Ὀδυσσεῖα πῶς τὸν ὀνομάζουν. Ἐκεῖνος δὲ ἀποκρίθη· «Τὸ ὄνομά μου εἶναι «Κανένας»· Καὶ ἐξακολούθησε νὰ τοῦ προσφέρῃ κρασί. Ὁ Κύ-

κλωψ τόσο πολὺ ἔπιε, ὥστε ἐξελίσθη και ἔπεσεν εἰς βαθὺν ὕπνον. Τότε δ' Ὀδυσσεύς ἐπῆρε τὸ μωτερό ξύλο, ποῦ εἶχε κρύψει εἰς τὴν στάκτη, τὸ ἐβύθισε μαζί μὲ τοὺς συντρόφους του εἰς τὸ μάτι τοῦ Κύκλωπος, τὸ ἐστριφογύρισε και τὸν ἐτύφλωσε. Τινάχθη τότε ἐπάνω ὁ Κύκλωψ, ἔβγαλε τὸ ξύλο ἀπὸ τὸ μάτι του και ἄρχισε νὰ φωνάζῃ και νὰ ζητῇ βοήθεια. Οἱ ἄλλοι Κύκλωπες ἔτρεξαν ἀμέσως εἰς τὸ σπήλαιον τοῦ Πολυφήμου και ἀπ' ἐξω τὸν ἐρώτησαν· ποῖος σὲ φονεύει. «Κα

νένας, κανένας», ἀποκρίθηκε. Τότε οἱ Κύκλωπες τοῦ εἶπαν «ἀφου κανένας δὲν σέ φρονεῦει, διατὶ φωνάζεις τέτοια ὄρσι;» Καὶ ἀφου τοῦ εἶπαν αὐτὰ, ἔφυγαν. Ὁ Κύκλωψ ἐπαράδερνε μέσα εἰς τὸ σπήλαιον ἀπὸ τοὺς πόνους καὶ μὲ τεντωμένα χέρια ἔψαχνε νὰ εὔρη τὸν Ὀδυσσεῦ καὶ τοὺς συντρόφους του. Ἀλλὰ τοῦ κάκου ἐκοπίαζε. Ἐπειτα ἐπῆγε εἰς τὸ στόμιον τοῦ σπηλαίου, ἀφήρεσε τὸν λίθον καὶ ἐκάθισεν ἐκεῖ διὰ νὰ τοὺς πιάσῃ, ἂν ἐπερνοῦσαν μαζί μὲ τὰ πρόβάτ᾽ αὐτοῦ. Τὰ πρόβατα ὄρμησαν νὰ βγοῦν ἀπὸ τὸ σπήλαιον, ὅπως συνήθιζαν νὰ κάμνουν κάθε πρωτὶ. Ὁ πονηρὸς ὄμως Ὀδυσσεὺς εἶχε πρῶτα δέσει τοὺς συντρόφους του μὲ βουρλιὰ κάτω ἀπὸ τὰς κοιλίας τῶν προβάτων, αὐτὸς δὲ κατόπιν ἐκρεμάσθη ἀπὸ τὴν κοιλίαν τοῦ μεγαλύτερου κριαριοῦ. ἔτσι ἐβγήκαν ἀπὸ τὸ σπήλαιον χωρὶς νὰ τοὺς ἐνόησῃ ὁ Πολύφημος. Μόλις ἐγλύτωσαν ἀπὸ τὸν κίνδυνον ἔτρεξαν εἰς τὸ πλοῖόν των, ἄρπαξαν τὰ κουπιὰ καὶ ἀμέσως ἔφυγαν. Ἀλλ' ἐνῶ ἔφευγαν ὁ Ὀδυσσεὺς διὰ νὰ πειράξῃ τὸν Κύκλωπα τοῦ εἶπε: «Πολύφημε, ἂν σέ ἐρωτήσουν ποῖος σέ ἐτύφλωσε, νὰ εἰπῆς ὁ Ὀδυσσεὺς ὁ βασιλεὺς τῆς Ἰθάκης». Ὁ Κύκλωψ ἅμα ἄκουσε αὐτὰ, ἄρπαξε ἓνα μεγάλο βράχο καὶ τὸν ἔρριξε μὲ ὄλην τὴν δύναμιν πρὸς τὸ μέρος ποῦ ἤρχετο ἡ φωνή. Ἀλλὰ δὲν ἐπέτυχεν ὁ βράχος ἐπεσε εἰς τὴν θάλασσαν. Ὁ Πολύφημος ἔπειτα ἐγονάτισε καὶ ἐπαράκαλεσε τὸν πατέρα του Ποσειδῶνα νὰ τιμωρήσῃ τὸν Ὀδυσσεῦ καὶ νὰ μὴ τὸν ἀφήσῃ νὰ γυρίσῃ εἰς τὴν πατρίδα του.

23ον

Νέαι περιπέτειαι καὶ κίνδυνοι τοῦ Ὀδυσσεύος.

1. Ὀδυσσεὺς καὶ Αἴολος. Ὅταν ὁ Ὀδυσσεὺς καὶ οἱ σύντροφοί του ἔφυγαν ἀπὸ τὴν χώρα τῶν Κυκλώπων,

ἐφθασαν εἰς τὴν νῆσον πού ἐκατοικοῦσε ὁ θεὸς τῶν ἀνέμων Αἰολός. Ὁ Αἰολός τοὺς ἐφιλοξένησε καὶ ὅταν ἦλθε ἡ ὥρα νὰ φύγουν, ἔδωσε εἰς τὸν Ὀδυσσεῖα ἓνα μέγαν ἀσκό· εἰς τὸν ἀσκό αὐτὸ ἐκλείσεν ὄλους τοὺς δυνατοὺς ἀνέμους. Ἄλλ' οἱ σύντροφοὶ τοῦ Ὀδυσσεῖως, ὅταν ἐκοιμᾶτο ἔλυσαν τὸν ἀσκό, διότι ἐνόμισαν ὅτι μέσα εἰς αὐτὸν ὑπῆρχαν θησαυροί. Εὐθύς πετάχθησαν ἔξω οἱ ἀνεμοὶ ἄρχισαν νὰ φυσοῦν καὶ ἐσπρωξάν τὰ πλοῖά τους μακριὰ ἀπὸ τὴν πατρίδα των.

2. Ὀδυσσεὺς Ἐπειτα ἀπὸ πολλὰς περιπετείας ἐφθασαν εἰς τὴν νῆσον τῆς Κίρκης. Ἡ Κίρκη ἦτο μάγισσα, ἡ ὁποία ἐμεταμόρφωσε τοὺς συντρόφους του εἰς χοίρους. Ἄλλ' ὁ Ὀδυσσεὺς μὲ ἓνα μαγικὸ χορτάρει πού τοῦ ἔδωκεν ὁ θεὸς Ἑρμῆς κατῶρθωσε νὰ προφυλαχθῆ ἀπὸ τὰ μαγία τῆς Κίρκης καὶ νὰ τὴν ἀναγκάσῃ νὰ ξανακάμῃ ἀνθρώπους τοὺς συντρόφους του. Τοὺς ἐπῆρε μαζὶ του καὶ ἀνεχώρησε.

3. Σκύλλα Ὑστερα ἀπὸ ἀρκετὰς ἡμέρας ἐπέρασαν ἀπὸ καὶ Χάρυβδις ἓναν στενὸν πορθμὸν, πού οἱ παλαιοὶ ἐνόμιζαν ὅτι ἦτο ὁ Σικελικός· ἐκεῖ ἐκατοικοῦσαν δύο φοβερὰ θηρία τῆς θαλάσσης, ἡ Σκύλλα ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος καὶ ἡ Χάρυβδις ἀπὸ τὸ ἄλλο. Ὁ Ὀδυσσεὺς κατῶρθωσε νὰ γλυτώσῃ ἀπ' αὐτά, ἀλλ' ἀροῦ ἔχασε μερικοὺς ἀπὸ τοὺς συντρόφους του, τοὺς ὁποίους ἄρπαξε ἡ Σκύλλα.

4. Ὀδυσσεὺς Ἐπειτα ἐφθασαν εἰς τὴν νῆσον τοῦ θεοῦ καὶ Καλυψώ. Ἡλίου· ἀλλ' ἐκεῖ οἱ σύντροφοὶ του ἐσφάξαν τὰς ἀγελάδας τοῦ θεοῦ καὶ τὰς ἔφαγαν. Δι' αὐτὸ ὁ Ἥλιος, ὅταν ἐφυγαν, ἐσήκωσε μίαν φοβεράν τρικυμίαν καὶ κατέστρεψε τὸ πλοῖο τοῦ Ὀδυσσεῖως καὶ τοὺς συντρόφους του. Μόνος αὐτὸς ἐσώθη καὶ κολυμβῶντας ἐφθασεν εἰς τὴν νῆσον, ὅπου ἐκατοικοῦσεν ἡ νύμφη Καλυψώ. Ἡ ὥραία νύμφη τὸν ὑπεδέχθη μὲ εὐχαρίστηση καὶ τὸν ἐπεριποιήθη πολὺ. Τὸν ἐκράτησε δὲ κοντά

της ἑπτὰ χρόνια, διότι ἤθελε νὰ τὸν πάρῃ ἄνδρα της. Ἄλλ' ὁ Ὀδυσσεὺς δὲ ἤμποροῦσε νὰ λησμονήσῃ τὴν πατρίδα του· τόσον πολὺ ἐπιθυμοῦσε νὰ ξαναγυρίσῃ εἰς αὐτήν, ὥστε ἔλεγε ὅτι θὰ ἀπέθνησκε εὐχαριστημένος καὶ καπνὸν μόνον ἂν ἔδλεπε νὰ ἀνεβαίῃ ἀπὸ τὰς στέγας τῶν σπιτιῶν της... Ἐπὶ τέλους ἡ Καλυψὼ, κατὰ παραγγελίαν τῶν θεῶν, ἐπέτρεψε

εἰς εἰς τὸν Ὀδυσσεῖα νὰ ἀναχωρήσῃ μὲ ἓνα μικρὸ πλοῖον τὸ ὅποιον ὁ ἴδιος κατεσκεύασεν. Ἐπὶ 7 ἡμέρας ὁ Ὀδυσσεὺς ἐταξίδευε μὲ καλὸν καιρὸν· ἀλλ' ὅταν ἐπλησίαζεν εἰς τὴν νῆσον τῶν Φαιάκων, ἀπὸ ὅπου δὲν ἦτο μακρὰν ἢ πατρίς του, τὸν

διέκρινεν ὁ θεὸς Ποσειδῶν. Ὁ θεὸς τῆς θαλάσσης ἦτο φοβε-
ρὰ θυμωμένος ἐναντίον τοῦ Ὀδυσσεύς, διότι εἶχε τυφλώσει
τὸν υἱὸν τοῦ Πολύρημον δι' αὐτὸ μόνις τὸν εἶδε, ἔκαμε δυ-
νατὴ τρικυμία. Τὸ πλοῖον τοῦ Ὀδυσσεύς ἐβούλιαξε καὶ αὐτὸς
μόλις κατάρθωσε, τρεῖς ἡμέρες παλαίων μὲ τὰ κύματα, νὰ
ἔβγη εἰς μίαν ἐρημὴ ἀκρογιαλιὰ τῆς νήσου τῶν Φαιάκων.

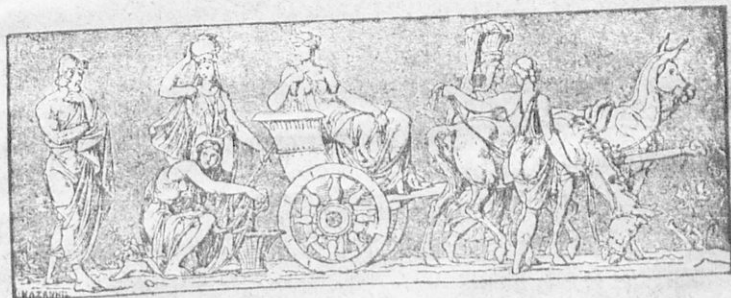
24ον

Ὁ Ὀδυσσεὺς εἰς τοὺς Φαίακας.

1. Ὀδυσσεὺς Κατακουρασμένος, ὅπως ἦτο ὁ Ὀδυσ-
καὶ *Ναυσικᾶ*. σεὺς, καὶ γυμνὸς ἐχώθη εἰς κάτι ξηρὰ
φύλλα, ποὺ εἶχαν πέσει ἀπὸ τὰ δένδρα καὶ ἀποκοιμήθη.
Ἄλλ' ἐνῶ ἀκόμη ἐκοιμᾶτο ὁ Ὀδυσσεὺς ἐξαίφνα ἀκούσθησαν
ἐκεῖ κοντὰ φωναὶ κοριτσιῶν ἀπὸ τὰς φωνὰς ὁ Ὀδυσσεὺς ἐξύ-
πνησε. Ἐκεῖ κοντὰ ὑπῆρχεν ἓνα ποτάμι, εἰς τὸ ὁποῖον εἶχεν
ἔλθει μὲ τὰς ὑπηρετρίδας τῆς ἢ *Ναυσικᾶ*, κόρη τοῦ βασιλέως
τῶν Φαιάκων, διὰ νὰ πλύνῃ τὰ ἀσπρόρρουχα τῆς οἰκογενείας
τῆς. Τότε ὁ Ὀδυσσεὺς ἐσκεπάσθη μὲ ἓνα κλάδον δένδρου καὶ
ἐπλησίασε τὰ κορίτσια· ἀλλ' αὐτὰ ἐτρόμαξαν καὶ ἐσκορπί-
σθησαν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ. Μόνη ἡ *Ναυσικᾶ* ἔμεινε εἰς τὴ θέση τῆς.
Ὁ Ὀδυσσεὺς ἀπὸ μακρὰ τῆς εἶπε, ὅτι εἶναι ναυαγὸς καὶ τὴν
ἐπαρακάλεσε νὰ τοῦ δώσῃ ἐνδύματα καὶ τὸν σώσῃ. Ἡ εὐγενὴς
κόρη τὸν ἐλυπήθη καὶ τοῦ ἔδωσε ἐνδύματα καὶ τροφήν καὶ
τὸν ἐσυμβούλευσεν ἔπειτα νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὸν πατέρα τῆς
Ἄλκίνον, διὰ νὰ τὸν παρακαλέσῃ νὰ τὸν στείλῃ εἰς τὴν
πατρίδα του.

2. Ὀδυσσεὺς Κατὰ τὸ βράδυ ἡ *Ναυσικᾶ* ἐγύρισεν εἰς
καὶ Ἄλκίνοος. τὴν πόλιν μὲ τὰς ὑπηρετρίδας τῆς ἀπὸ
μακρὰ δὲ τὰς ἠκολούθει ὁ Ὀδυσσεὺς, ὁ ὁποῖος ἔπειτα ἀπὸ

αὐτὰς ἀνέβη στό παλάτι καὶ ὡς ἓνας ξένος ἀγνωστος ἐζήτησεν ἀπὸ τὸν βασιλέα νὰ τὸν φιλοξενήσῃ. Ὁ Ἀλκίνοος τὸν ὑποδέχθη μὲ προθυμία καὶ τὸν ἐφιλοξένητεν εἰς τὸ παλάτι του. Τὴν ἄλλην ἡμέρα ἔκαμε λαμπρὸν συμπόσιον πρὸς τιμὴν τοῦ ξένου, εἰς τὸ ὁποῖον ἐπροσκάλεσεν ὄλους τοὺς εὐγενεῖς Φαίακας. Ἀφοῦ δὲ ἔρχαν καὶ δισοκέδισαν ὁ Ἀλκίνοος τὸν

ἠρώτησε τότε, ὅπως ἦτο συνήθεια τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, νὰ τοὺς εἶπη ποῖος ἦτο καὶ πῶς ἔφθασεν εἰς τὸν τόπον των. Ὁ Ὀδυσσεὺς τότε σηκωθείς εἶπεν: «ἐγὼ εἶμαι ὁ Ὀδυσσεὺς, ὁ βασιλεὺς τῆς Ἰθάκης, ὁ ὁποῖος ἐκυρίευσεν τὴν Τροίαν». Ἐπειτα δὲ τοὺς διηγήθη τὰς συμφορὰς καὶ τὰς περιπετείας του. Ὅλοι ἐθαύμασαν καὶ ἐσυγκινήθησαν ἀπὸ τῆς διήγησής του. Ἀμέσως τοῦ ἐτοίμασαν πλοῖον, τοῦ ἐπρόσφεραν πλούσια δῶρα καὶ τὸν κατευῶδωσαν ἕως τὸ πλοῖον. Τὸ βράδυ τὸ πλοῖον ἀνεχώρησεν· ὁ Ὀδυσσεὺς ἤσυχος πλέον ἔπεσεν εἰς βαθὴν ὕπνον. Τὴν πρωτὰν τὸ πλοῖον ἔφθασεν εἰς τὴν Ἰθάκην· ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ Ὀδυσσεὺς ἐκοιμᾶτο ἀκόμη, οἱ ναῦται τὸν ἀπεβίβασαν ἤσυχος εἰς ἓνα μικρὸ λιμανάκι ποῦ ἦτανε πρὸ πέρα ἀπὸ τὴν πόλιν καὶ ἀφοῦ τοῦ ἔβιβλαν κοντὰ τὰ δῶρα, ξαναμπήκαν εἰς τὸ πλοῖον καὶ ἔφυγαν γιὰ τὴν πατρίδα των.

2ῶον

Ἄ Ο Ὀδυσσεὺς εἰς τὴν πατρίδα του.

1. Ἄ Ο Ὀδυσσεὺς; Ὄταν ἐξύπνησεν ὁ Ὀδυσσεὺς, δὲν εἰς Ἰθάκην. ἀνεγνώρισεν τὴν πατρίδα του καὶ ἐφοβήθη μήπως ἡ τύχη τὸν ἐρριψε πάλιν εἰς καρμιὰ ξένη ἀκρογιαλιά. Ἀλλὰ τότε παρουσιάσθη ἡ θεὰ Ἀθηνᾶ, ἡ ὁποία τὸν ἐπληροφόρησεν, ὅτι πράγματι εὐρίσκεται εἰς τὴν Ἰθάκην. Ἄ Ο Ὀδυσσεὺς τὸ ἄκουσε μὲ συγκίνηση, τὰ μάτια του ἐβούρκωσαν καὶ ἀμέσως ἐγονάτισε καὶ ἐρίγησε τὸ χῶμα τῆς ἀγαπημένης πατρίδος του. Ἐπειτα τοῦ ἐφάνέρωσε ποιὰ ἦτο ἡ κατάστασις τοῦ σπιτιοῦ του· ὅτι πολλοὶ πλοῦσιοι νέοι τῆς Ἰθάκης καὶ ἄλλων μερῶν εἶχαν μαζευθῆ εἰς τὸ παλάτι του, οἱ ὁποιοὶ ἔτρωγαν τὰ βώδια καὶ τὰ πρόβατά του καὶ ἐτροσπαθοῦσαν νὰ κάμουν τὴν σύζυγόν του Πηνελόπη νὰ πάρῃ ἓνα ἀπὸ αὐτοὺς ἀνδρά· ἀλλ' ὅτι ἡ πιστὴ καὶ ἐνάρετη Πηνελόπη ἀπέκρουε τοὺς σὺθαδεῖς μνηστῆρας καὶ κλαίουσα νύχτα μέρα ἐπερίμενε πότε θὰ γυρίσῃ αὐτός. Ἄ Ο Ὀδυσσεὺς ἐταράχθη καὶ ἐλυπήθη πολὺ ὅταν ἄκουσε αὐτά· ἀλλ' ἡ θεὰ τοῦ ἐδόσε θάρρος καὶ τὸν ἐσυμβούλευσε νὰ ὑπάγῃ πρῶτα εἰς τὸν πιστὸν χοιροβοσκόν του Εὐμειον, ὅπου θὰ συναντοῦσε τὸν υἱόν του Τηλέμαχον.

2. Ἄ Οδυσσεὺς. Πράγματι ὁ Ὀδυσσεὺς μεταμορφωμένος καὶ Τηλέμαχος. εἰς γέροντα ἐπαίτην ἐπῆγεν εἰς τὸν Εὐμειον, ὅπου εἶχε ἔλθει καὶ ὁ Τηλέμαχος· ἐκεῖ ὁ πατέρας ἀνεγνωρίσθη μὲ τὸ παιδί του. Συγκινητικὴ ἦταν ἡ στιγμή ἐκείνη· ἔπεσεν ὁ ἓνας εἰς τὴν ἀγκαλιά τοῦ ἄλλου καὶ τὰ δάκρυά των ἔτρεχαν ἄρθονα ἀπὸ τὴν χαράν. Ἐπειτα ἐσκέρθησαν πῶς νὰ

τιμωρήσουν τοὺς μνηστῆρας· τὴν ἄλλην ἡμέραν δὲ Τηλέμαχος
ἐγύρισεν εἰς τὴν πόλιν· ἀργότερα ἐπῆγε καὶ ὁ Ὀδυσσεὺς ντυ-

Ὀδυσσεὺς καὶ Λαῖος

μένος με φτωχικὰ φορέματα σὺν ἐπαίτης. Δι' αὐτὸ κανένας
δὲν τὸν ἐγνώρισε εἰς τὸ παλάτι· μόνος ὁ πιστὸς σκύλλος του

Ἄργος τὸν ἀνεγνώρισε· ἀλλ' ἦτο γέρων καὶ δὲν ἠμποροῦσε νὰ κινηθῆ ἀπὸ τὴν θέσιν του. Ἄπὸ τῆ χαρὰ του ἐκούνισε μόνον τὴν οὐρά του καὶ ἀπέθανεν ἀμέσως!

3. Ὀδυσσεὺς Οἱ μνηστῆρες ὅταν εἶδαν τὸν γέροντα καὶ μνηστῆρες ἐπαίτην, δὲν τὸν ἐσεβάσθησαν, ἀλλ' ἄρχιταν νὰ τὸν ἐμπαίζουσαν καὶ νὰ τὸν κακομεταχειρίζονται. Ὁ Ὀδυσσεὺς τὰ ὑπέφερεν ὅλα. Μετ' ὀλίγον ὁμως ἐμβρανίζεται εἰς τοὺς μνηστῆρας—ἀπὸ ἐμπνευση τῆς Ἀθηναῆς—ἡ Πηνελόπη, ἡ ὁποία τοὺς ἔδωσε τὸ τόξον τοῦ Ὀδυσσεύς καὶ τοὺς εἶπε: θὰ πάρω ἄνδρα μου ἐκεῖνον ποῦ θὰ εἶχε τὴ δύναμιν νὰ τοξεύσῃ βέλος ἀπὸ τὸ τόξον αὐτὸ καὶ νὰ διαπεράτῃ αὐτὸ ἀπὸ τις τρύπες 12 πελέκεων, ὅπως ἔκαμεν ὁ Ὀδυσσεὺς. Οἱ μνηστῆρες ἐπροσπάθησαν ὁ ἕνας κατόπιν τοῦ ἄλλου, ἀλλ' εἰς μάτην· τότε ὁ γέρων ἐπαίτης ἔλαβε τὸ τόξον καὶ ὄχι μόνον τὸ ἐτέντωσεν, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐπέρασεν ἀπὸ τοὺς 12 πασσάλους! Ὅλοι ἔμειναν ἐκπληκτοί· ἀλλὰ προτοῦ συνέλθουν ἀπὸ τὴν ἐκπληξῆ ὁ Ὀδυσσεὺς κάμνει νεῦμα εἰς τὸν Τηλέμαχο, ὁ ὁποῖος ὀπλίζεται καὶ τρέχει πλησίον του. Ὁρμοῦν τότε καὶ οἱ δύο ἐναντίον τῶν μνηστῆρων καὶ ἀρχίζουσαν νὰ ρίπτουσαν βέλη κατ' ἐπάνω των. Οἱ μνηστῆρες, ἐνόησαν ὅτι εὐρίσκονται ἐμπρός εἰς τὸν ἥρωα Ὀδυσσεά καὶ ζητοῦσαν νὰ σωθοῦσαν κάτω ἀπὸ τὰ τραπέζια. Ἄλλ' ἔπεσαν ὅλοι νεκροὶ ὁ ἕνας κατόπιν τοῦ ἄλλου... Ἡ Πηνελόπη δὲν εἶχεν ἐννοήσει τίποτε· ἀργότερα τὴν εἰδοποίησαν καὶ τῆς ἔκαμαν γνωστὰ τὰ γενόμενα. Ἡ Πηνελόπη ἅμα ἀνεγνώρισε τὸν Ὀδυσσεά ἔπεσεν εἰς τὰς ἀγκάλας του καὶ ἐκλαυσαν καὶ οἱ δύο ἀμέσως εἴκοσι χρόνων λύπες καὶ παθήματα ἐλησμονήθησαν... Ὁ Ὀδυσσεὺς ἔζησε πολλὰ ἀκόμη ἔτη εὐτυχισμένος μαζί με τὴν Πηνελόπην· ὅταν δὲ ἀπέθανε ἐλατρεύθη ὡς ἥρωας καὶ εἰς πολλὰς πόλεις τοῦ Ἰδρυσαν ἱερά....

0020561116
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΒΟΥΛΗΣ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

